Деҳқоннинг пешона тери тўкиб қилган меҳнати ажойиб самараларини кўрсатмоқда: бепоён пахтазорлардаги ҳар бир туп ғўзада шовул-шовул кўсак битган. Деҳқон ўзи етиштираётган ҳосилни чамаларкан, беҳад хурсанд бўлмоқда. Мана бу суратда ҳам ҳосилнинг чўғини чамалаётган икки деҳқонни кўриб турибсиз. Уларнинг чапдагиси илғор сувчи Шафқи Шукуров, ўнгдагиси эса сифат инспектори Назар Танибоев. Урта Чирчиқдаги «Ленин йўли» колхозининг ўртоқ Ғ. Машарипов бошчилик қилаётган бу бригадасида 33 центнер учун қизғин кураш кетаяпти.

Қ. РОЗИҚОВ фотоси.

(УзТАГ фотохроникаси).

ПАХТАЗОР ХАБАРЛАРИ

ЎРТА ЧИРЧИҚ. Куйбишев номли колхоз пахтакорлари бу йил кўпроқ пахтани «зангори кема»лар билан териб олиш мақсадида 900 гектар майдондаги ғўзани машинабоп қилиб ўстирмоқдалар. Машина теримига ажратилган пайкалларнинг ҳаммаси бегона ўтдан батамом тозаланди. 30 центнер учун курашаётган деҳқонлар ҳосилга ҳосил қўшишни қизғин давом эттиришаяпти. Колхоз механизаторлари эса мавжуд 30 та пахта териш машинасининг ҳаммасини пухта ремонтдан чиқариб, мавсумга шайлаб қўйишди.

М. ОТАҚУЛОВ.

* * *

БЕКОБОД. Яқинда Навоий номли ва «Коммунизм» колхозларининг пахтакорлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, зиммаларига қўшимча мажбуриятлар олишди. Навоий номли колхоздан М. Ҳошимов, Ж. Мустафоқулов, М. Тошбоев, А. Омонтурдиев, «Коммунизм» колхозидан У. Абдуллаев, К. Полвонов, Ш. Деҳқонов ва Х. Шукуров ўртоқлар бошлиқ комплекс механизациялашган звеноларнинг аъзолари далада етиштирилаётган мўл ҳосилнинг чўғини чамалаб кўриб, гектар бошига илгари олган мажбуриятлардагига нисбатан 3—4 центнердан кўпроқ ҳосил кўтаришга аҳд қилишди. Шу кеча-кундузда бу ҳар иккала колхоз пахтакорлари оширилган мажбуриятларини шараф билан бажариш учун ғайратга ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқдалар.

Э. ҚИРҚБОЕВ,
Қ. СИДДИҚОВ.

* * *

ОҚҚЎРҒОН. Жданов номли мактабнинг ўқувчилар бригадаси аъзолари «Партия XXII съезди» колхозининг даласида пахтадан мўл ҳосил етиштирмоқдалар. Пайкалларда бирорта ҳам бегона ўтни учратмайсиз. Ғўзаларнинг бўйи белбоққа уради, ҳосили эса шиғил-шиғил. Ўқувчилар шу кеча-кундузда ғўзани суғоришга алоҳида эътибор беришаяпти. Бу ишда Э. Бегматов, Ў. Нишонбоев сингари ўртоқларнинг хизмати катта бўлмоқда. Ёш пахтакорларнинг бу йилги аҳди — гектар бошига камида 27 центнердан «оқ олтин» кўтариш!

А. НОДИРОВ.

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

12 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 159 (3131).

15 август ЯКШАНБА 1965 йил

Баҳоси 2 тийин.

КАДРЛАРНИ ҒОЯВИЙ ЧИНИҚТИРАЙЛИК

Мамлакатимизда коммунистик қурилиш кенг авж олдирилган ҳозирги даврда совет кишиларини ғоявий жиҳатдан чиниқтириш, уларнинг дунёқарашини коммунистик асосда шакллантира бориш ва марксизм-ленинизм таълимоти билан уларни қуроллантириш ғоят муҳим аҳамият касб этмоқда. Бусиз коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли равишда ҳал қилиб бўлмайди.

Шу сабабли барча партия ташкилотлари ўзларининг асосий диққат-эътиборларини сиёсий маориф системасини мустаҳкамлашга, коммунистлар ва партиясизларнинг сиёсий ҳамда назарий билимини ошириш ва уларни ғоявий жиҳатдан чиниқтиришга қаратмоқдалар.

Бизнинг областимизда ҳам сиёсий маориф системасининг каттагина тармоғи мавжуд бўлиб, улар кўпгина ибратли ишларни амалга оширмоқдалар ва бой тажриба тўпламоқдалар. Тошкент шаҳрида, шунингдек, областимизнинг Чирчиқ, Олмалиқ, Янгийўл, Бекобод шаҳарлари, Ўрта Чирчиқ, Орджоникидзе, Калинин районлари ва бошқа жойларда партия маорифи системасидаги ўқиш умуман яхши йўлга қўйилган.

Ўтган ўқув йилининг ўзига хос хусусиятлари тўғрисида гапирганда дастлаб шуни айтиш лозимки, сиёсий маорифнинг ҳамма тармоқларида ўқиш бошланиши биланоқ актуал проблемаларни ўрганишга киришилди. Жумладан, мамлакатимиздаги коммунизм қурилиши, жаҳон социалистик системасининг тараққиёти, ҳозирги даврда коммунистик ва ишчи партияларнинг стратегияси ва тактикаси проблемалари чуқур ўрганилди. Пропагандист кадрлар тайёрлаш масаласига жиддий эътибор билан қаралди. Масалан, Тошкент шаҳридаги сиёсий маориф шохобчаларидаги 2300 пропагандистнинг 80 процентини олий ва тўлиқсиз олий маълумотга эга бўлган кишилар ташкил этди.

Партия маорифи системасидаги ўтган йилги ўқувнинг муваффақиятли бўлишида партия ташкилотларининг бу ишга яхши тайёргарлик билан киришганлиги муҳим роль ўйнади. Ўтган ўқув йили олдидан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, шунингдек, Тошкент область ва шаҳар партия комитетлари ҳузуридаги сиёсий маориф Уйи томонидан ташкил этилган махсус курсларда пропагандистларнинг каттагина группаси пухта тайёргарликдан ўтказилди. Бошқа жойларда ҳам шу хил тадбирлар кўрилди.

Район партия комитетлари сиёсий маориф шохобчаларидаги ўқув бўйича ишлаб чиқилган ва давримизнинг актуал проблемаларини ўз ичига олган 12 тема юзасидан пропагандистлар учун алоҳида семинарлар уюштирдилар. Бунда турли назарий масалалар бўйича лекция ва докладлар тингланди, пропагандистларга тўгарак ҳамда семинар машғулотларини олиб бориш юзасидан методик кўрсатмалар берилди, ўзаро тажрибалар алмашилинди. Буларнинг ҳаммаси умумий ишда яхши самара берди.

Район партия комитетлари ҳузуридаги сиёсий маориф кабинетлари ва улардаги методик советлар пропагандистларга доим амалий ёрдам кўрсатиб келмоқдалар. Бу соҳада пойтахтимизнинг Ленин, Киров ва Октябрь районларида олиб борилаётган ишлар диққатга сазовордир. Тошкентда 47 та методик совет ишлаб турибди. Улар бой тажриба орттирган. Масалан, Киров район партия комитети ҳузуридаги методик совет бирмунча ибратли ишлар қиляпти. Унинг аъзолари тўгарак ва назарий семинарлар машғулотларида мунтазам равишда қатнашиб турадилар, энг яхши тажрибаларни ўрганадилар ва умумлаштирадилар.

Ёш пропагандист кадрларнинг назарий ва методик билимини оширишда Тошкент область ва шаҳар партия комитетлари ҳузуридаги сиёсий маориф Уйида ташкил этилган пропагандистлар маҳоратини ошириш мактаби жуда фойдали иш билан шуғулланаяпти. Бу ерда турли мавзуларда лекция ва докладлар ўқилишидан ташқари, пропагандистларга методик маслаҳатлар берилади, ўзаро тажриба алмашинади, ҳатто айрим тўгарак ва семинар машғулотларининг қай тарзда ўтганлигини магнитофон орқали эшиттирилади.

Сўнгги пайтларда раҳбар ходимларнинг ўқувига ҳам эътибор кучайтирилди. Айниқса, Тошкент шаҳар партия комитети ҳузуридаги коммунизм қурилиши назарияси ва практикаси университети икки йилдан бери яхши ишлаб келмоқда. Унинг 12 та факультетида партия, совет, комсомол ходимлари, саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларининг раҳбарлари, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, маданият ва бошқа соҳаларнинг масъул раҳбарлари таълим олдилар.

Бироқ, ўтган ўқув йилида жиддий камчиликларга ҳам йўл қўйилди. Кўпчилик бошланғич партия ташкилотларида сиёсий маорифнинг аҳволига баҳо беришда миқдор нуқтаи назаридан ёндошилди. Тўгарак ва семинарлар, шунингдек тингловчилар сони кетидан қувилиб, уларнинг сифатига эътибор бериш унутиб қўйилди. Кўп жойларда коммунистларни ва партиясиз ходимларни сиёсий ўқишга жалб қилишда уларнинг ҳоҳиш-истаги, билим даражаси ва тайёргарлиги ҳисобга олинмади, ихтиёрийлик принципи бузилди. Айрим тўгарак ва семинарларда формализм, турмушдан ва коммунистик қурилиш практикасидан ажралиб қолиш ҳоллари рўй берди. Машғулотларнинг ўз вақтида ва юқори савияда ўтиши устидан тегишлича назорат қилинмади.

Ишлаб чиқариш, хўжалик ва маданий соҳалар билан боғлиқ бўлган турли назарий семинарлар, конференцияларни кўп ҳолларда марксча-ленинча таълимотни ўрганишга аралаштириб юборилди. Ваҳоланки, назарий ўқиш билан оммавий пропагандани бир-биридан ажрата билиш лозим. Оммавий сиёсий ўқиш, иқтисодий ўқиш ва ҳоказолар — бу ҳали партия ўқуви деган сўз эмас.

Пропагандист кадрларни танлашда ҳам камчиликларга йўл қўйилди. Айрим ҳолларда яхши назарий тайёргарлиги бўлмаган ва тажрибасиз кишилар пропагандист қилиб тайинланди. Бу эса машғулотларнинг баъзи жойларда ғоявий ва методик жиҳатдан жуда паст савияда ўтишига сабаб бўлди.

Коммунистларни ҳамда барча партиясизларни марксча-ленинча таълимот билан қуроллантириш, уларнинг сиёсий савиясини янада ошириш — партиянинг йўлини, унинг коммунистик жамият қуришга қаратилган сиёсатини муваффақиятли ўтказишнинг гаровидир.

Биз кишиларнинг илмий дунёқарашини марксизм-ленинизмнинг буюк ҳаётбахш таълимоти асосида шакллантира боришимиз, коммунизм қурувчисига хос бўлган энг яхши фазилатларни уларда камол топтиришимиз лозим. Кишиларимизнинг онглилиги нақадар юксак бўлса, коммунистик қурилиш вазифаларини ҳал қилиш ҳам шунчалик муваффақиятли бўлади.

Биз биринчи галда коммунистларнинг ўқувига алоҳида эътибор бермоғимиз лозим. Ҳали бизда назарий билимлар асосларини мустаҳкам ўрганиб олмаган кишилар жуда кўп. Шу сабабли сиёсий машғулотларнинг янги системасини яратишни турмуш тақозо қилмоқда. Бу янги система бир неча йилларга мўлжалланган ҳамда марксча-ленинча назария асосларидан изчиллик билан мустаҳкам билим бермоғи керак. Шу муносабат билан коммунистлар учун ўқув плани икки йилга мўлжалланган бошланғич сиёсий мактаб ҳамда тўрт йилга мўлжалланган марксизм-ленинизм асослари мактаби ташкил этиш мазкур масалаларни ҳал қилишга ёрдам беради.

Партия ўқувига ҳамиша пухта тайёргарлик кўриш, уни янада такомиллаштириш керак. Мустақил ўқиш, адабиётлар билан мустақил ишлашни, ихтиёрийлик принципини ҳар тарафлама қўллаб-қувватлаш лозим. Айни замонда назарий, проблематик ва методологик семинарлар, конференциялар сингари ўқишнинг коллектив методларидан ҳам кенг фойдаланмоқ зарур.

Ҳар бир коммунистда ва партиясиз ходимда марксча-ленинча назарияга нисбатан қизиқишни кучайтирайлик. Мамлакатимизда коммунизм қураётган барча меҳнаткашларни сиёсий жиҳатдан маърифатли қилайлик.

Шунга эришайликки, барча партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари меҳнаткашларнинг марксча-ленинча ўқишига ва тарбиясига доимо ва конкрет раҳбарлик қилиб турсинлар, марксизм-ленинизм пропагандасини муттасил такомиллаштиришга эришсинлар.

Оммани коммунистик руҳда тарбиялашнинг тобора янги ва янада таъсирчан воситалари, формаларидан кенг фойдаланайлик!

ПАХТАКОРЛАР ҲАҚИДА

ЯНГИ ҒАМХЎРЛИК

ПАХТА ЕТИШТИРИШНИ КЎПАЙТИРИШ ВА ДАВЛАТГА СОТИШДАН КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРНИНГ МОДДИЙ МАНФААТДОРЛИГИНИ ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА

Пахта етиштиришни кўпайтириш ва давлатга сотишдан колхоз ва совхозларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш мақсадида СССР Министрлар Совети 1965 йил 5 августда қабул қилган қарори билан қуйидаги тартибни белгилади: 1965 йил ҳосилидан бошлаб колхозлар, совхозлар ва бошқа давлат хўжаликлари томонидан давлатга сотиладиган биринчи, иккинчи ва учинчи сорт пахтанинг бундан аввалги уч йил мобайнида шу сортлар билан ҳақиқатда тайёрланган ўртача миқдоридан (жами пахта) ортиқ қисмига шу сортлардаги пахтанинг ўртача харид (топшириш) нархи бўйича тегишли йил учун 50 процент миқдорида қўшимча ҳақ тўланади.

Ишнинг кўзини билган механизаторлар «зангори кема»ларини мавсумга анча барвақт шайлаб қўйишмоқда. Бўкадаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг механизаторлари ҳам ана шулар жумласидандир. Улар машиналар ремонтини қарийб тугалладилар. Суратда: (ўнгдан чапга) механизаторлардан А. Воронкин, Ф. Юламенов, Р. Фаизов, В. Мордавченко ва Т. Ёқубов ўртоқлар иш устида.

А. Абалян фотоси.

ҚИЗИЛ БАЙРОҚ — БЕКОБОДДА

Тошкент область партия комитети, область ижроия комитети ва касаба союз Совети областнинг шаҳар ва районларидаги саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа корхоналари коллективларининг 1965 йил II квартали социалистик мусобақаси якунларини қараб чиқдилар.

Область партия комитети, ижроия комитети ва касаба союз Советининг кўчма Қизил байроғи Бекобод шаҳрига (шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ И. К. Ҳусниддинов, шаҳар ижроия комитети раиси ўртоқ М. Маматисаев) топширилди. Шаҳар корхоналари иккинчи квартал планини ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича 102 процент, капитал маблағларни ўзлаштириш бўйича 108 процент, қурилиш-монтаж ишлари бўйича 132 процент бажариб, меҳнат унумдорлигининг 101 процент ва маҳсулот таннархининг 99,7 процент бажарилишини таъминладилар.

Байроқ Чирчиқ шаҳридан олиб берилади.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДАН

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Англия ҳамда халқаро ишчилар ва коммунистик ҳаракатнинг атоқли арбоби, илмий коммунизм ғояларининг тантанаси учун, демократия, тинчлик ва Англия ҳамда Совет Иттифоқи халқлари ўртасида дўстлик учун толмас курашчи ўртоқ Уильям Галлахер 84 ёшида оғир касалликдан кейин 1965 йил 12 августда вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қилади.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

БУЮК БРИТАНИЯ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИГА

Азиз ўртоқлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Марказий Комитети Англия ва халқаро коммунистик ҳамда ишчилар ҳаракатининг атоқли арбобларидан бири ўртоқ Уильям Галлахер вафот этганлиги муносабати билан совет коммунистларининг чуқур қайғусини билдиради.

Буюк Британия Коммунистик партияси ўртоқ Галлахер сиймосида Британия ишчилар синфининг шонли фарзанди, букилмас коммунист, меҳнаткашлар иши учун толмас курашчи, йирик пролетар сиёсий арбобидан ажралди.

Ўртоқ Галлахер ўзининг революцион курашчи сифатидаги барча ажойиб фазилатларини, битмас-туганмас куч-қувватини, кўп йиллик тажриба ва ҳаётини умрининг охиригача Буюк Британия ишчилар синфи ва Коммунистик партиясига, халқаро коммунистик ҳаракатга хизмат қилишга, тинчлик, демократия ва социализм учун кураш ишига бағишлади.

Совет Иттифоқи коммунистлари, барча совет кишилари инглиз ва совет халқлари ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлаш учун ҳормай-толмай курашиб келган ҳамда мамлакатимизнинг улкан ва самимий дўсти бўлган ўртоқ Галлахер хотирасини эсларида абадий сақлайдилар.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

ТАСС АХБОРОТИ

«ЗОНД-3» ОЙНИНГ ОРҚА ТОМОНИНИ СУРАТГА ОЛДИ

«Зонд-3» автоматик станцияси гелиоцентрик орбита бўйлаб ўзининг учишини давом эттирмоқда.

Программага мувофиқ, «Зонд-3» автоматик станцияси учиб бораётганида, ундаги турли системалар узоқ вақт давом қиладиган учишнинг реал шароитида қандай ишлаши синаб кўрилмоқда ва созланмоқда ҳамда олис космик фазонинг физик хусусиятлари тадқиқ қилинмоқда.

Станцияда илмий асбоблар билан бир қаторда, космик фазода фото билан суратга оладиган ва олинган суратларни узоқ масофалардан Ерга юбориб турадиган аппаратлар бор.

Бунинг учун станцияда фото-телевизион аппарат ўрнатилган ҳамда сантиметрли диапазонда ишлайдиган ва аниқ қилиб йўллаб қўйилган параболик антеннага эга эшиттирувчи радиосистема бор. Алоқа сеанслари вақтида бу антенна ориентация системаси ёрдамида жуда аниқ қилиб Ерга томон йўлланиб қўйилади.

Олинган суратларни Ерга юбориш ҳамда станциядаги қолган аппаратларни бошқариш ишлари радиолиния командаси бўйича амалга оширилади.

Фото-телевизион аппаратларни ва олинган суратларни Ерга юбориб турувчи радио каналларни синаб кўриш мақсадида станциянинг учиш траекторияси шундай қилиб тайинланганки, бу траектория Ойга бевосита яқин масофадан ўтади, бу эса, йўлакай Ой юзасини фотоаппарат билан суратга олиш имконини берди.

Ойни суратга олиш шу йил 20 июлда, станция парвоз қилганидан кейин бир ярим кун ўтгач, Москва вақти билан соат 4.24 минутда бошланди, шу вақтда «Зонд-3» автоматик станцияси Ойнинг юзасидан 11.600 километр олисда учиб бормоқда эди. Ойни суратга олиш ишлари соат 5.32 минутда, Ой юзасидан қарийб 10 минг километр наридаги масофада тамомланди.

Станция Ойга яқин масофадан ўтиб, гелиоцентрик орбита бўйлаб учишни давом эттирмоқда, Ер ва Қуёшдан узоқлашиб бормоқда.

Олинган суратларни Ерга юбориш, программага мувофиқ, 29 июлда 2,2 миллион километр масофадан бошланди, шу вақтда станциядаги параболик антеннани Ерга аниқ тўғрилаб қўймоқ учун Ернинг бурчак размери етарли равишда кичрайган эди.

Биринчи совет планеталараро автоматик станцияси 1959 йилнинг октябрида Ойнинг Ердан кўринмайдиган томонини суратга олганида, Ойнинг шу кўринмайдиган томонидаги қолиб кетган қисми «Зонд-3» станциясидан туриб биринчи марта фотосуратга олинди.

Ойни фотосуратга олиш бошланган пайтда, «Зонд-3» станциясидан унинг кўриниб турган томони тўлин Ой ҳолатига яқинроқ эди, фотосуратга олиш тамомланган пайтда, Ой гардишининг деярли ярмиси сояга ўтиб қолди. Суратнинг дастлабки кадрлари Ойнинг Ердан кўриниб турган анчагина қисмини ўз ичига олди. Шундан кейинги кадрларда Ойнинг юзаси Қуёш ёнбошдан нур сочиб турган ҳолатда акс эттирилди, бундай суратга олиш пайтида Ой рельефининг соялари суратга жуда яхши тушади.

«Зонд-3» станцияси олинган суратларни 1.100 сатр аниқлик билан Ерга юбориб турибди. 10 минг километрга яқин масофадан туриб фотосуратга олинган вақтда, Ой юзасининг 5 миллион квадрат километрга яқин майдонининг тасвирини суратга тушириш таъминланади.

Олинган фотографияларнинг сифати Ой рельефининг катта аҳамиятга эга бўлган жуда кўп деталларини кўришга имкон беради.

«Зонд-3» станциясидан олинган суратлар марказий газеталарда ва илмий нашрларда эълон қилинади.

Олинган натижаларни анализ қилмоқ ҳамда Ой юзасининг фотосуратга олинган янги қисмидаги кратерлар, тизма тоғлар ва бошқа рельефларга номлар қўймоқ учун СССР Фанлар академияси махсус комиссия тузди.

«Зонд-3» автоматик станциясида илмий тадқиқотлар давом эттирилмоқда.

Радиолинияларни яна синаб кўрмоқ учун Ойнинг орқа томони тасвирланган фотографияларни навбатдаги алоқа сеанслари вақтида Ерга юбориб туриш станция Ердан узоқлашиб кетгунча давом эттирила беради.

«Зонд-3» станцияси билан 38 марта алоқа сеанси ўтказилди.

Станциядаги системаларнинг ҳаммаси нормал ишлаб турибди.

14 август Москва вақти билан соат 10 да «Зонд-3» станцияси Ердан 5 миллион 340 минг километр олисдаги масофада учиб бормоқда эди.

ТАБРИК ТЕЛЕГРАММАСИ

Л. И. Брежнев, А. И. Микоян ва А. Н. Косигин ўртоқлар Корея Халқ Демократик Республикасининг раҳбарлари Ким Ир Сен ва Цой Ен Генга телеграмма юбориб, Корея Япония империализмининг мустамлакачилик асоратидан озод қилинганига 20 йил тўлганлиги муносабати билан чин кўнгилдан қутладилар ва энг яхши истакларни изҳор қилдилар.

Телеграммада чуқур мамнуният билан қайд қилинадики, Совет Иттифоқи билан Корея Халқ Демократик Республикасининг марксизм-ленинизм принципларига асосланган қардошларча дўстлиги кундан-кунга ривожланиб ва мустаҳкамланиб бормоқда.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ IV СОЮЗЛАРАРО КОНФЕРЕНЦИЯСИ ДЕЛЕГАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Тошкент область касаба союзлари совети маълум қиладики, Тошкент область касаба союзлари IV союзлараро конференцияси шу йил 20 августда тўқимачилик комбинатининг Маданият саройи биносида (Богдан Хмельницкий кўчаси, 45) соат 11 да очилади.

Делегатлар 19 августда область касаба союзлари совети биносида (Ленинград кўчаси, 13) ва 20 августда тўқимачилар Маданият саройи биносида соат 9 дан рўйхатга олинадилар.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИ.

КОММУНИСТЛАР ТАРАДДУДИ

Колхозимиз кўп йиллардан бери машъал хўжаликлар қаторидан ўрин олиб келмоқда. Колхозчиларимиз бадавлат, қишлоғимиз обод ва чароғон. Коллективимиз бу ютуқлар билан мағрурланмайди. Аксинча, илғорликни қўлдан бермай, бор имкониятлардан тўла фойдаланмоқдамиз. Экономикамизни янада юксалтириш, халқимизнинг фаровонлигини ошириш йўлида тинмай меҳнат қилаяпмиз.

Эришаётган муваффақиятларимизнинг сабабларидан бири барча ишларимизга, турмушимизга ва маданиятимизга коммунистчасига муносабатда бўлаётганлигимизда, умум ишига бир жон, бир тан бўлиб ёпишаётганлигимизда. Ҳамма бир киши учун, бир киши ҳамма учун ишлайди, деган одилона шиор хўжалигимизда ўз аксини топган.

Бизда ерни шудгорлашдан тортиб, ҳосилни йиғиб-териб олишгача бўлган қишлоқ хўжалик ишларини мавсумларга бўлиб олинади. Ҳар мавсумда коммунистлар ва ишлаб чиқариш илғорларидан ташкил топган жанговар штаблар тузилади. Штаб ишига бир томондан колхоз правлениеси раҳбарлик қилса, иккинчи томондан колхоз партия комитети контроллик олиб боради. Шундай штаблардан бири ғўзани парваришлаш даврида тузилди. Штабга участка бошлиқлари, тажрибакор сувчилар киритилди. Колхоз раиси Ким Пен Хва эса унга бошлиқ қилиб тайинланди. Бу йил сув танқис бўлганлигидан штаб кеча-кундуз ғўза суғориш ишларини ташкил этиб турди. Натижада бирор туп ҳам ғўза чанқатиб қўйилмади. Мўл ҳосил учун замин яратилди. Ҳозирги кунда ҳар туп ғўзада мажбуриятни қоплайдиган кўсаклар жамғарилди.

Маълумки, йиғим-терим мавсуми энг масъулиятли давр ҳисобланади. Йил бўйи қилинган фидокорона меҳнатнинг якунланадиган пайти. Мана, тўкин-сочин куз бўсағада турибди. Буни ҳисобга олган колхозимиз партия комитети ва правлениеси яқинда бўлиб ўтган йиғилишда Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг мурожаатини муҳокама қилиб, махсус қарор қабул қилди. Йиғим-терим кампаниясига тайёргарлик кўриш ва уни яхши ўтказиш чора-тадбирлари белгиланди. Шу мақсадда мавсумий штаб тузилди. Штабга партия комитети, правление аъзоларидан, участка бошлиқлари, врачлар кирган.

Колхозчиларимизнинг бу йилги аҳди катта. Ватан омборларига 5 минг 844 тонна «оқ олтин» тўкиш ниятидамиз. 1200 гектар ердаги пахтани машиналарда териб олишимиз керак. Машина теримига ажратилган майдонларни алоҳида парвариш қилаётирмиз. Машиналар ремонтини жадаллаштириб юбордик, барча терим машиналари 20 августгача тахт қилиниб пайкаллар бошига қўйилади.

Пахтани қоп-қанорсиз ташиш меҳнатни осонлаштиради, маҳсулот таннархини арзонлаштиради. Етиштирилган барча «оқ олтин»ни прицепларда ташиб олишни мўлжаллаб турибмиз. Автоприцеплар ремонти ҳам 15 августгача тугалланади. Автопогрузчиклар, волохочистителлар ремонти 20 августда тугалланади. Мазкур ишлар-

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

нинг бажарилиши устидан контролни коммунистларимиздан колхоз бош инженери Ким Сектин, марказий устахона мудири В. Пак ўртоқлар олиб боришади.

Машина терими учун ажратилган майдонлардаги ғўзаларни алоҳида парваришлаш, баргини тўктириш каби ишларга колхоз агрономлари Тен-Ен Себ ва Ким-Чан Се ўртоқлар бошчилик қилишади.

25 августга қадар ҳар бир звенода пахта қабул қилиб олинадиган ва қуритиладиган майдонлар тахт қилиб қўйилади. 15 сентябргача эса барча газ сушилкалари ремонти тугалланади. Шу билан бирга ёнғинга қарши чоралар ҳам кўрилади. Бу вазифалар ҳам коммунистлар зиммасига юкланди.

Йиғим-терим кампанияси колхозимизда умумхалқ ишига айланиб кетади. Ўша кезларда ёш ҳам, қари ҳам далага чиқади. Бу муҳим ишдан бўйин товлайдиган кишилар бизда қолгани йўқ.

Колхоз экономистлари теримчилар ва механик ҳайдовчиларнинг иш нормаларини қайта кўриб чиқадилар. Уларга прогрессив усулда ҳақ тўлаш системаси жорий этилади. Бинобарин, моддий манфаатдорлик принципига тўла амал қилиш муҳим фактор ҳисобланади.

Теримчилар учун маданий-маиший хизмат кўрсатиш, дала шийпонларида оммавий тарбиявий ишларни кучайтириш партия ва комсомол комитетлари зиммасига юкланган. Терим пайтида дала шийпонларида 2-3 маҳалдан иссиқ овқат бўлади. Кўчма автолавкалар теримчилар ҳузурига бориб савдо қилади. Медицина пунктлари далаларга кўчирилади. Ҳар бир дала шийпонида радиоприёмник, кўчма кутубхоналар ишлайди. Ёш болали оналар учун мавсумий боғча ва яслилар ташкил этилади. Оммавий агитация ва кўргазмали қуроллар тахт қилиб қўйилади. Терим кезларида агитаторлар иши айниқса жонлантириб юборилади. Колхозимиздаги 60 агитаторнинг ҳаммаси бевосита дала шийпонларида, теримчилар орасида бўлади. Улар колхозчиларга газета ва журналлар ўқиб бериш билан бирга «Жанговар варақа» ва деворий газеталар чиқариб туришади.

Колхоз лекторлари дала шийпонларида қизиқарли суҳбатлар ўтказадилар. 90 кишидан иборат сиёсий ташкилотчиларимиз хонадонларда тушунтириш ишлари олиб боришади. Ёрдамга муҳтож кишиларга кўмаклашадилар.

Колхоз правлениеси, партия комитети мусобақада олдинда бораётганлар учун кўчма Қизил байроқ ва пул мукофоти ажратди. Бу мукофот ҳар ўн кунликда дала шийпонларида тантанали суратда колхозчиларга топширилади.

Социалистик мусобақа айниқса авж олдирилади. Мусобақа натижалари колхоз радиоузели орқали эълон қилиб турилади. Колхозимиз санъаткорлари теримчилар учун концертлар, пьесалар қўйиб беришади. Томошалар бевосита дала шийпонларида бўлади. Ҳафтасига икки марта кинофильмлар қўйиб турилади.

Хуллас, пахта йиғим-терими каби масъулиятли кампанияни муваффақиятли ўтказиш учун ҳамма чора-тадбирлар кўрилади.

Колхоз партия-давлат контроли комитети ҳам терим кампаниясига мўлжалланган тадбирларини тузиб чиқди. Пахта нобудгарчилигига йўл қўйган кишиларга қарши қатъий кураш олиб борилади. Ишдаги айрим камчилик ва нуқсонлар «Комсомол прожектори»да танқид қилиб, ўз вақтида бартараф этилади.

Колхозимиз деҳқонлари давлатга пахта топшириш йиллик планини 15 октябргача, олинган социалистик мажбуриятни эса, Улуғ Октябрь Революциясининг 48 йиллик байрамигача бажариш иштиёқида астойдил меҳнат қилишмоқда. Ҳар йилгидек бу қишлоқ хўжалик йилини ҳам албатта муваффақиятли якунлаймиз. Ўз атрофига 155 коммунистни жипслаштирган партия ташкилотимиз бу ишда авангард бўлади.

А. ТЕ,
Ўрта Чирчиқ район «Полярная звезда» колхози партия комитетининг секретари.

РЕПОРТАЖ

МОНТАЖЧИЛАР

Карим Абдуллаевнинг иши энди енгиллашиб қолган. Илгаригидек қурилиш майдонида вақтини бекорга ўтказиб блокларни бир-бирига монтаж қилмайди, қисмларни йиғмайди. Бошқарма устахонасининг ўзидан тайёр блок ва подстанциялар, трансформатор ва ажратгичлар келиб турибди. Уларни ўрнатиш қолган, холос. Карим учун бу иш жуда ҳам осон.

Смена тугагач, Карим тўғри бошқармага келди. Бу янгиликни яратган ижодкорларга ўз миннатдорчилигини билдирмоқчи бўлди.

— Объектларни устахона шароитида монтаж қилиш ишларини биз Россиядаги «Главэлектромонтаж» трестидан ўрганиб қайтдик,— деди бошқарма бошлиғи Иосиф Дубровин Каримга.— Дастлабки 1А пульпонасоснинг 21-подстанцияси мана шу ўз устахонамизда йиғилган ва созланган. Ўша тайёр подстанцияни ўзинг монтаж қилгансан. Қалай, шундай усулда ишлашимиз сенга ҳам ёқдими?

— Албатта маъқул тушдида.— деди Карим шошиб.— Энди ҳеч қийналмаяпман, оворагарчилиги ҳам йўқ.

— Бошқа монтажчилар ҳам хурсанд, бутун коллектив мамнун. Мана бу графикка бир назар ташла, суръат қанчалик ўсганлигини ўз кўзинг билан кўрасан,— И. Дубровин шкафдан қоғоз олиб стол устига ёзди. Ундаги макетлар Оҳангарондаги «Сантехлит» заводи ва керамика комбинати, Олмалиқдаги Қалмоққир кони ва мис саралаш фабрикаси, Ўртасарой паррандачилик фабрикаси, Олтинтопган кон-металлургия комбинати, қўрғошин-рух саралаш фабрикасининг 6-секцияси — бошқарма меҳнатсеварлари ишлаётган объектларники. Кўпгина иморатлар ҳозироқ қизил қалам билан доирага олиб қўйилган. Демак, улар фойдаланишга тайёр. Бошқарма бошлиғи шу тайёр объектларни бирбир санай бошлади.

Мана, мис саралаш фабрикаси 7-секциясининг кўриниши. Бош корпус, кучланишни пасайтирувчи бош подстанция, ток тақсимловчи 22-пункт, 5А ва 7-подстанциялар муддатидан олдин қўлдан чиққан. Прогрессив метод И. Маҳмедов, А. Гижиров ўртоқлар бошлиқ коммунистик меҳнат бригадалари аъзолари ишига барака киритди. Наримон Бекиров, Петр Есковский, Рустам Алиев каби монтажчи ва слесарлар топшириқларни ортиғи билан адо этабошлашди. Янгиликнинг натижаси соз бўлди. Бошқармада ўтган етти ой мобайнида бир миллион 533 минг сўмлик монтаж ишлари бажарилди. Бу кўзлангандан анча кўпдир.

— Ҳозир устахонамизда кабель ускунаси монтажининг тугалланганлигини эшитгандирсан. Энди бундан буён қурилиш майдонида кабель қийқимларини ҳам, қўполдан-қўпол ғалтакларини ҳам кўрмайсан. Кабеллар шу ернинг ўзида қирқилиб, бирбирига уланиб монтажчиларга тайёр ҳолда жўнатилаверади,— деди И. Дубровин.

— Бошқармамизда жорий этилаётган янгиликларнинг ҳаммаси четдан келаётгани йўқ. Ўз йигитларимиз ҳам ишлаб чиқариш процессларини такомиллаштириш устида тинмай изланишяпти,— суҳбатга қўшилди бошқарма ишлаб чиқариш техника бўлими инженери А. Райков.

Дарвоқе шундай. Монтажчилар орасида янгиликка меҳр қўйган рационализатор ва ихтирочилар оз эмас. Мана, Абдуманноп Аҳмедовни олинг. Сергайрат, ишбилармон ёшлардан, у. Ўзи мастер бўлиб ишлайди. Бўш ўтирганини кўрмайсиз. Доимо қурилиш майдонидан топасиз. Ишчиларга иш ўргатаётган, кемтик жойларни бартараф этиш устида бош қотираётган бўлади. Уни ҳамма ҳурмат қилади, яхши ишлари учун ҳам коллектив оғзига тушган.

Абдуманноп Аҳмедов иш жараёнларини тезлатиш, қурилиш-монтаж ишлари сифатини ошириш борасида кўпгина янгиликлар киритди. Шу йилнинг ўтган ойлари мобайнида у бошқарма рационализаторлик ва ихтирочилик бюросига ўзининг 15 та таклифини тақдим этди. Бу таклифларнинг барчаси тўла-тўкис ишлаб чиқаришга жорий этилди. Натижада 5,4 минг сўмлик маблағни иқтисод қилиб қолиш имкони туғилди.

Прораб А. Солдатов, слесарь Т. Вильт ўртоқлар ҳам янгиликлар жорий этишда Абдуманнопдан қолишмаяпти. Бундай синчков кишилар бошқармада оз эмас. Улар ғайрати билан ўтган етти ой давомида ажойиб ютуқлар қўлга киритилди.

— Етти йилликнинг сўнгги йилида 75 та таклиф ишлаб чиқаришга жорий этилиши керак эди. Лекин монтажчилардан етти ой давомида тушган 109 таклифнинг 87 таси ҳозироқ ишлаб чиқаришга жорий этилган,— дейди ўртоқ А. Райков.— Уларнинг барчаси ҳам қимматлидир. Биз йил давомида ўз кучимиз билан яратилган янгиликлар ҳисобига 57 минг сўмлик иқтисодий фойда кўришни мўлжаллаган эдик. Ҳозирги ҳисоб-китоблар шуни кўрсатаяптики, ўтган етти ой мобайнида тушган таклифларнинг ўзи бизга 105,6 минг сўмлик иқтисодий фойда келтиради. Демак, йиллик план аллақачон ортиғи билан адо этиб қўйилган.

«Узэлектромонтаж» трестининг Олмалиқдаги «Электромонтаж» бошқармаси коллективи етти йилликнинг сўнгги йилида ана шундай муваффақиятларни қўлга киритмоқда. Шаҳардаги барча электр тармоқлари монтажи ишлари бошқарма аҳли қўли билан бажарилаяпти. Янгиликлар кенг жорий этилаётганлиги ва меҳнатга ижодий муносабатда бўлинаётганлиги натижасида монтажчилар зафар кетидан зафар қучмоқдалар.

Ж. НОСИРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

«Ташхимсельмаш» заводи ишчилари орасида етти йилликнинг охирги йилини яхши кўрсаткичлар билан якунлаш учун мусобақа кун сайин қизияпти. Фрезерчи Файзулла Отауллаев кўпчилик қатори шу ҳаракатда актив иштирок этиб, нормани муттасил ортиғи билан адо этмоқда. Суратда: пешқадам ишчи Ф. Отауллаев.

А. Тўраев фотоси.

АГИТМАШИНАЛАР САФАРДА

Ҳозир далада ҳаво иссиқ. Лекин одамлар бу иссиқни гўё сезмаётгандай. Мўл ҳосил тўплаш учун курашнинг сўнгги босқичига қадам қўйилди. Дам олиш пайтларида пахтакорлар бригада шийпонларига, клубларнинг ёзлик майдончаларига тўпланадилар.

Бўка районидаги «Ленинизм» колхозининг ёзлик клубига бугун неча юзлаб колхозчилар тўпланишди. Тошкент область партия комитети ва «Билим» жамиятининг агитация автопоезди улар ҳузурига меҳмон бўлиб келди. Савол ва жавоб кечасида агитбригаданинг қатнашчилари — тарих фанлари кандидати М. Қутлуқов, область партия комитети лекторлар группасининг раҳбари У. Абдураззоқов, шунингдек республика илмий атеизм уйи ва «Билим» жамияти область ташкилотининг вакиллари сўзга чиқдилар. Улар область колхоз ва совхозларининг далаларида ғўзанинг аҳволи ҳақида гапириб бердилар, чет эллардаги янгиликлар тўғрисида ахборот бердилар, тўпланганларнинг саволларига жавоб қайтардилар.

Кеча охирида агитбригаданинг кўчма киноси колхозчиларга бадиий ва илмий-оммабоп фильмлар кўрсатди.

Агитбригада аъзолари Бўка районидаги Свердлов номли, Тельман номли, Ҳамза номли колхозларнинг дала шийпонларида, 1-«Далварзин» ва «Чаноқ» совхозларида бўлдилар. Улар КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорлари қандай бажарилаётганлиги ҳақида, халқаро аҳвол тўғрисида, ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш масалалари юзасидан, илмий атеистик темаларда лекциялар ўқидилар ва суҳбатлар ўтказдилар.

Худди ана шундай агитация автопоезди пойтахт областининг Янгийўл, Оққўрғон ва Юқори Чирчиқ районларидаги колхоз ва совхозларда ҳам ҳозир қатнаб юрибди. (ЎзТАГ).

САЛОМАТЛИК ЙЎЛИДА

Холмат ишдан ҳориб-чарчаб қайтадиган бўлиб қолди. Рост, ҳалиям ҳаммадан қолишмай ишлайди. Вагон цехида унинг олдига тушадиган слесарь йўқ. Ҳалиям планни ошириб бажаради, жамоат ишларида аввалгидай жонбозлик билан қатнашади. Лекин кейинги пайтларда нимагадир тез чарчайдиган бўлиб қолди.

«Отпуска олсам, Фарғона водийсигами, Уш томонларгами, бир бориб келаман. Ҳаво алмаштириш кишининг чарчоғини ёзади». У кўнглига тугиб қўйган гапларини отпускага чиқишдан бир ҳафта аввал касаба союз комитетининг раиси Т. Мирхайитовга айтди:

— Тилла ака, иложи бўлса республика бўйлаб бир сафар қилмоқчи эдим. Туристик йўлланма топилмасмикин?

Тилла ака Холматни яхши танийди: энг илғор ишчилардан. Оқкўнгил, камтар йигит.

— Бўпти, уч кундан кейин аниқ жавобини айтаман.

Лекин уч кун кутиб ўтиришнинг ҳожати қолмади. Эртасигаёқ Тилла Мирхайитов вагон цехининг бошлиғи ва партия ташкилотининг секретари билан суҳбатлашди. Кечқурун Холматни чақириб олди.

— Уйдан узоқ кетиб қолишга қўрқмайсизми? — У жилмайиб, Холматга бўш стулни кўрсатди.— Ўтиринг... Фарғонага эмас, Болгарияга юборсак нима дейсиз?

Холмат бундай таклифни кутмаганди. Иккиланиб қолди.

— Майли-ку... Нархи қандоқ бўларкин?

Тилла ака хушчақчақлик билан унинг қўлини олиб, маҳкам қисди.

— Майдонда синалган — элда азиз! Шунча йилдан бери майдонда кўрсатдингиз ўзингизни. Йўлланмангиз — текин. Бир ой бемалол хордиқ чиқариб келаверинг.

...Шу куни завод маҳаллий комитетидан яна уч киши чет элга туристик сафар учун бепул йўлланма олди. Электр пайвандчи Михаил Тимофеевич Харитонов, Андрей Иванович Калной, Холмат Полвонов Болгарияга, 2-механика цехининг токари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдушукур Қодиров эса Германия Демократик Республикасига йўл олишди.

Шу йилнинг биринчи ярмидаёқ марказий санаторий ва курортларда 105 киши дам олди, даволанди, 128 ишчи дам олиш уйларида хордиқ чиқарди. Завод ҳузурида бир неча йилдан бери ишлаб турган тунги профилакторий айниқса қулай бўлаяпти. Ҳар бир ишчи истаган пайтида ўз ишини биринчи сменага кўчириб, кечалари бемалол даволаниши, хордиқ чиқариши мумкин. Бунинг учун отпускага чиқиб ўтириш шарт эмас. Бу мавсумда 185 ишчи тунги профилакторийда дам олди.

Ёзги дам олиш мавсуми бошланиши билан «Дўстлик поезди» йўлга чиқди. Заводнинг 25 ишчи ва хизматчиси Москва, Ленинград орқали айланиб Кавказ, Қрим соҳилларида сайр этиб келди.

Ишчи ва хизматчиларнинг фарзандлари ҳам яхши хордиқ чиқаришаяпти. Заводга қарашли «Чайка» пионер лагерида шу кунгача 570 ўғил-қиз дам олди. Корхона касаба союз ташкилоти энг кичик гражданларга айниқса катта ғамхўрлик кўрсатади. Ишчи ва хизматчиларнинг кичкинтойлари боғча билан юз процент таъминланган. Бу соҳада ана шундай юксак натижага эришган корхона пойтахтда фақат 2 та. Шулардан бири Октябрь революцияси номидаги тепловоз-вагон ремонти заводидир. Бу корхона ишчилар ётоқхонаси учун шу йилнинг ўзидаёқ 3821 сўмлик анжомлар сотиб олди.

Ёзги дам олиш мавсуми давом этаяпти. Яна юздан ортиқ ишчи ва хизматчилар марказий курортларда, 150 га яқин меҳнаткаш дам олиш уйларида хордиқ чиқариб қайтади.

Соғлом танда — соғ ақл деб бежиз айтишмаган. Роҳат қилиб хордиқ чиқариб қайтган меҳнаткашлар яна ҳам унумлироқ ишлайдилар. Завод касаба союз ташкилотининг ишчилар саломатлиги йўлида кўрсатаётган ғамхўрлигидан кўп корхоналар ибрат олса арзийди.

У. ҲОШИМОВ.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА ПУХТА ТАЙЁРЛАНАЙЛИК

ДЎСТОНА МАСЛАҲАТЛАР

Оржоникидзе район маорифи ходимлари ва партия, совет ташкилотлари мактабларда янги ўқув йилини беками-кўст кутиб олиш учун зарур чораларни кўришяпти. Оталик ташкилотлари ва ота-оналар комитетларининг ёрдамида мактабларда янгидан 5000 ўринлик 123 та синф хоналари қурилди. Кўпчилик мактабларда ремонт ишлари сифатли тугалланди.

32, 50, 54-ва бир қатор бошқа мактабларда ўқувчиларни ўқув қуроллари билан таъминлаш, 1-синф ўқувчиларини рўйхатга олиш ва уларнинг шахсий делоларини тайёрлаш каби ишлар асосан тугалланди.

Дарслар кабинет усулида ташкил этилаётган 14 ва 50-мактабларда эса кабинетларни янада яхшироқ жиҳозлаш чоралари кўрилди. 14-мактабнинг биология кабинетига кирсангиз, ўзингизни худди гулзорда юргандек ҳис қиласиз. Бу ерда 50 дан зиёд тувакчаларда турли ўсимликлар ва гуллар ўстирилаяпти. 50-мактабнинг физика кабинети ҳам ҳамма зарур асбоблар билан жиҳозланган.

Лекин, район мактабларини янги ўқув йилига тайёрлашда айрим камчиликларга ҳам йўл қўйилмоқда. Хоразм областидан келган ўзаро текшириш бригадаси аъзолари ютуқларни қайд қилиш билан бирга нуқсонларни ҳам кўрсатиб ўтдилар.

— 1 ва 2-мактабларда, — дейди ўзаро текшириш бригадасининг аъзоси, Хоразм область халқ маорифи бўлимининг инспектори ўртоқ Абдулла Қозоқбоев, — ремонт ишлари ниҳоятда сифатсиз ўтказилган. Ремонтдан чиққан парталарнинг усти нотекис. Бу ҳол ўқувчининг ёзув-чизув ишларига путур етказади. Синф хоналарининг поллари ремонтсиз ётибди. 1-мактабда ўқув қуроллари сотишда қатъий тартиб ўрнатилмаган. Натижада, айрим синф ўқувчилари китобларнинг янги нашрини, бошқалари эски нашрларни сотиб олишмоқда.

Яқинда район партия комитетида ўтказилган йиғилишда хоразмлик дўстларимиз кўрсатган бу камчиликларни қисқа вақт ичида тугатиш ва ўқув йилини ҳамма соҳада намунали кутиб олиш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

В. ҚОДИРОВ.

МУНОСИБ СОВҒА

Тошкентдаги «Ўқитувчи» нашриётида иш қизғин. Айниқса, дарсликлар тайёрлаётганларнинг қўли-қўлига тегмайди. Нашриёт мактаб ўқувчиларига муносиб совғалар ҳозирламоқда.

Нашриёт коллективи ўн миллион донага яқин дарслик босиб чиқарди. Бу китобларнинг кўпи ўқувчилар қўлига бориб етди.

Француз тили дарслиги ва музика саводи китоблари кўп нусхада босилди. Шунингдек, рус мактабларининг саккизинчи синфлари учун ўзбек тили дарслиги ҳам босмадан чиқди.

«Ўқитувчи» нашриёти бу йил ўқув қўлланмаларини ҳам кўплаб босиб чиқариш мажбуриятини олган. Ҳозирнинг ўзида 100 номдан зиёд қўлланма катоб магазинларига юборилди.

НАТИЖАЛАР ҚУВОНЧЛИ

Машҳура Ярашева ўзида йўқ хурсанд. Бугун учинчи имтиҳондан ҳам беш баҳо олди. Тарих, математика каби фанлардан бўлган имтиҳонлардан ҳам муваффақиятли ўтди.

— Бухородан келганман, — дейди М. Ярашева. — Медицина ходими бўлишга қизиқаман. Бу техникум таърифини кўпдан бери эшитардим. Ўрта мактабни битиргач, шу билим юртида ўқишга аҳд қилдим. Яна бир имтиҳондан муваффақиятли ўтсам, техникумнинг ҳақиқий студенткаси бўламан. Бу имтиҳонга ҳам пухта ҳозирлик кўряпман.

Тошкент шаҳар медицина билим юртига кириб ўқиш истагини билдирган бундай ёшлар кўп. Республикамизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидан келган қизлар кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширишмоқда. Абитуриентлардан М. Юнусова, Т. Ҳолиқова, М. Абдураимова ва бошқалар имтиҳонларни фақат тўрт ва беш баҳоларга топширдилар.

— Бу йил техникумнинг уч факультетига студентлар қабул қилинади, — дейди техникум директори ўртоқ Ҳ. Алимов. — Айниқса, медицина ҳамшираси факультетига кўп ариза тушди. Шундай қилиб, бу йил 330 студент ўқишга киради. Вақтивақти билан консультациялар ўтказилаяпти. Шу билан бирга биз янги ўқув йилига ҳам пухта ҳозирлик кўряпмиз. Аудиториялар ва фан кабинетлари биринчи сентябрга тайёр ҳолда турибди. Янги ўқув йилини зўр уюшқоқлик билан бошлаб юборамиз.

А. АБДУВАЛИЕВ.

ДЎСТЛИК РАМЗИ

СОВЕТ КИШИСИНИНГ ФАЗИЛАТИ

ДЕСПИНА оғир касалликка йўлиқди. Ҳолсизланиб, ишга чиқолмай қолди. Деспинанинг умр йўлдоши Вангелес қаттиқ ташвишланарди. Лекин, ҳамкасбларнинг муносабати унинг бу ташвишларини бутунлай чипакка чиқарди. Руслар, ўзбеклар, греклар, татарлар — хуллас, Сергей Чарухидис бошчилигидаги комплекс қурувчилар бригадасининг ўттиз уч аъзоси Деспинанинг касаллигини эшитиб, ташвишдан ўзларини қўярга жой тополмай қолдилар. Уларнинг бири гул тутиб кўнгил сўраган, бири аптекага дори-дармонга чопган, бири укол учун медицина ҳамширасини чақиргани кетган, яна бири врачга ҳаяжонланиб телефон қилган.

Бу ғамхўрликни кўрган Деспина ўзини бутунлай янги дунё кишилари орасида хис қилди, рангпар юзида табассум жилоланди.

Аммо, касаллик хуруж қилаверди. Беморнинг ошқозон ва ичакларида ёмон ўсимта пайдо бўлди. Аҳволи кундан-кунга оғирлашди. Бригада аъзолари беморни кўрсатмаган врачлари қолмади.

Октябрь район ремонт қурилиш бошқармасининг бошлиғи М. Галкин, қурилиш бошқармаси партия ташкилотининг секретари М. Ҳамидуллин, маҳаллий комитет раиси Ю. Тихонов, бош прораб Н. Хмирев ўртоқлар ҳам бригада аъзоси Деспинанинг аҳволидан безовта бўлиб, кўп врачлардан ёрдам сўрадилар. Бироқ, Деспинанинг соғайиши қийин муаммо эди.

Шундай бир аҳволда беморни Тошкентдаги 1-туғруқхона бош врачи Степан Алексеевич ҳузурига олиб келишди. Тажрибали, меҳрибон шифокор беморнинг аҳволини, уни олиб келган ўртоқларининг кўзларидаги қайғу ва умид жилоларини кўриб, юраги ачишиб кетди.

Бемор умрининг саноқли соатлари қолган. Врачлик бурчи дарҳол ёрдам кўрсатиш бўлсада, Степан Алексеевич мўъжизага ишонмасди. Грек аёлининг тақдири унинг ҳаёлини батамом қамраб олганди. Ҳозир унинг танҳо мақсади инсонга ёрдам бериш, аёлни ҳаётга қайтариш эди.

Врач ортиқ иккиланиб турмади. Шошиб, қўлини ювди-ю, ассистентларга ишора қилиб, операция бошлаш зарурлигини билдирди. Унинг ёрдамчилари Августина Карапетова, Санобар Ёқубова, Клара Непомнящая, Саида Эшонхўжаевалар инсон учун ҳар қандай жасоратга тайёр туришарди.

Медицина практикасида кам учрайдиган бу операция уч соат-у, ўттиз икки минут давом этди. Ташқарида Деспинанинг ҳамкасблари, ўртоқлари туғишган опаси ёки синглисининг ҳаёти учун кураш бораётгандай энтикиб ҳаяжонланишарди. Операция тугагани, бемор нафас олаётганини эшитиб, қурувчилар елкадан тоғ ағдарилгандай ўзларини енгил ҳис қилдилар.

— Ҳайрият, Деспина яна каторимизга қўшилади, — дерди сувоқчи Ҳамид Зокиров.

— Албатта, ҳали Деспина билан бирга кўп ишлаймиз, — дадилланиб кетди ғишт терувчи Володя Мартинов.

Бригада аъзолари Сава Паландзидис, Михаил Галкин, Сергей Чарухидис, Юрий Тихонов, Дмитриос Панос, Панатидис Вангелес ва бошқалар ўттиз олти кун давомида Деспина ёнида галма-гал навбатчилик қилиб, унинг соғайишини сабрсизлик билан кутдилар.

Медицина мўъжизаси эмас, инсонийлик мўъжизаси, инсонга бўлган меҳр-муҳаббат мўъжизаси Деспина Панаетидуни ҳаётга қайтарди. Совет дўстлари орасида чинакам инсонийлик, дўстга шу қадар ғамхўрликни кўрган Деспина Панаетиду совет кишиларини бир умр севиб қолди.

— Бригадамиз аъзоларининг ҳаммаси туғишганларимдан зиёд меҳрибонлик қилишди, — дейди қувонч ёшларини яшираолмай Панаетиду Деспина. — Улар бўлмаса мен ҳозир ёруғ дунёнинг юзини кўрмасдим. Дўстларга миннатдорчилигимни изҳор этишга сўз ҳам етишмас. Умрбод Ўзбекистонда, совет кишилари орасида, қолишим — дўстларимга миннатдорчилигим рамзи бўлсин. Чунки, Ўзбекистонда совет кишиларининг фазилати туфайли жисман ва руҳан қайта туғилдим...

Ҳозир Деспина ва унинг касбдошлари коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун курашаяптилар. Бир оила фарзандларидай аҳил, бирбирига дўст, ўртоқ, биродар бўлган коммунистик фазилатли бу кишиларга ана шу юксак ном муносиб номдир.

М. МАҲМУДОВ.

Чирчиқдаги қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинати республикамиз турли шаҳар ва қишлоқларида қад кўтараётган саноат объектлари, маданий-маиший муассасалар ва уй-жойлар учун кўплаб темир-бетон буюмлари етказиб бермоқда. Корхонада турли хил ҳажмдаги панеллар, саноат қурилиши учун тўсин ва устунлар, столбалар ишлаб чиқарилмоқда. Суратда: электр тармоқлари учун тайёрланган столбалар жўнатишга ҳозирланаяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

ДЕҲҚОН БОЗОРДАН РАНЖИМАСИН

Деҳқонларимизнинг таъбири билан айтганда бу йил сабзавот йили, қовун-тарвуз ва мева йили бўлди. Колхоз ва совхоз боғларини, шаҳар бозорларини кезсангиз бунинг гувоҳи бўласиз. Шу кунларда шаҳардаги колхоз бозорига ҳар куни бир кириб ўтмаган кимса бўлмаса керак. Қаранг, қандай файзли ва гавжум. Қип-қизил помидордан тортиб, қулочга сиғмас қовун-тарвузлар, шираси тилни ёрадиган карсиллама узумлар, хушбўй олмаю анжирлар кўзни қамаштиради.

Хўш, ана шу ранг-баранг нознеъматларни дастурхонимизга тортиқ қилиб келган деҳқонлар учун шаҳар бозорларида қандай шароит яратиб берилган? Яқинда ана шу саволга жавоб ахтариб шаҳардаги Госпитал, Туркман, Олой ва Октябрь колхоз бозорларини айландик.

КИРАВЕРСИН ДАРОМАД...

Деҳқон аввал баҳордан туриб ерига уруғ ташлайди. Ёз бўйи тер тўкиб меҳнат қилади. Етиштирган ҳосилни дастурхонимизга ўзи тортиқ қилиб олиб келади. Шундай экан, шаҳар бозорларида унинг учун барча қулайликларни яратиб беришимиз керак. Хўш, шундай бўляптими? Афсуски, йўқ. Мана Госпиталь бозорини олайлик. Бу ерда бор-йўғи 25 ўринли меҳмонхона ишлаб турибди. Ваҳоланки, биргина шу бозорнинг ўзига ҳар куни шаҳар атрофи колхозлари ва узоқ районлардан бир неча юзлаб деҳқон сабзавот ва мева олиб келади. 70—80 километр йўл босиб келган деҳқон тунни қаерда ўтказади, унга қандай шароит яратиб берилган? Бу ҳақда ҳеч ким бош қотирмайди.

Госпиталь бозорида ҳозир 95 та кўчма прилавка ва 250 та торози ишлаб турибди. Бу прилавка ёки торозилар шундоқ катта бозор учун кам. Бунинг устига юқоридаги прилавкаларнинг кўпини бўйрадек жойга «деҳқончилик» қилиб келаётган чайқовчилар эгаллаб олишган. Бозорга мол олиб келган деҳқон-чи? У соатлаб торози кутишга, ўз ҳосилини ерда қуёшнинг тигида тик туриб сотишга мажбур бўлмоқда. Ҳа, шундай. Чунки бозор раҳбарлари ҳозир «даромад тушаберсин-у, лекин...» наздида иш тутишяпти. Улар деҳқондан жой, торози учун ҳақ ундириб олишади. Лекин жой билан таъминлашмайди. Деҳқон бир машина пиёз ёки қовун учун бир сўм ўттиз тийин тўлайди. Хўш у бу пулни қанақа жойга тўлаш керак? Иссиқда темирдек қизиб ётган асфальт кўчагами ёки салқин, маҳсулотини кўз-кўз қилиб сотишга имкон берадиган прилавкагами?

Бунинг бозор раҳбарлари учун фарқи йўқ. Деҳқон молини қаерда сотса-сотсин, лекин план тўлиб турса бас, деб қарашади. Шунинг учун ҳам Туркман, Октябрь колхоз бозорларида деҳқонлар пул тўлаб ўз маҳсулотларини кун иссиғига қарамай кўчаларда, йўл ёқаларида сотишга мажбур бўлмоқдалар.

ЮЛҒИЧ ПАТТАЧИЛАР

Бозорда янги кун деҳқонлар билан паттачиларнинг даханаки жангги билан бошланар экан. Масалан, деҳқон бир машина пиёз келтирди, дейлик.

— 2 сўм 60 тийин чўзинг, — дейди паттачи худди эски қарзини ундириб олаётгандек дўқ уриб.

— Йўғ-е, жуда бўлмаса ярмисини олинг, — дейди деҳқон унга ёлвориб.

— Гапни кўпайтирманг, пулни чўзинг.

— Ахир инсоф деган нарса борми?

— 2 сўм 60 тийин дедимми, ками йўқ. Ғинг десангиз бозордан чиқариб юбораман.

Қоидага мувофиқ колхозчи маҳсулотини машинада олиб келса, унга халат, торози берилиб, биринчи куни 1 сўм 30 тийин, эртасига эса 80 тийин ҳақ олиниши керак. Лекин Октябрь бозорининг ўзбошимча Азим Қозоқбоев Исроил Очилов каби паттачилари бу тартибни писанд қилишмаяпти. Ленинобод область Нов райони Калинин номли колхоздан келган Абдуҳолиқ Мадаминов, бекободлик Сафар Исҳоқовлардан бир машина пиёз учун ҳар биридан биринчи куниёқ 2 сўм 60 тийиндан ундириб олишган. Учинчи куни эса 80 тийин ўрнига улардан 1 сўм 60 тийиндан бозор ҳақи олинган.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ"нинг РЕЙДИ

Тўрахўжаев аслида бозорнинг монтёри. Чўнтаги енгилроқ тортиб қолса, бозор раҳбарларидан тўртта чек олади-да, кундузи чироқ ёқиб деҳқонлар чўнтагини ковлайди.

— Нима қилиб ўтирибсиз, ота, — дейди у уруғ сотиб ўтирган чолга яқин келиб.

— Тирикчилик-да, ўғлим.

— Қани, бўлмаса 50 тийин чўзинг, — дейди у бармоқларини қарсиллатиб. У мўйсафидга 30 тийинлик чекни тутқазади-да, «битта-яримта суриштириб қолса 30 тийин бердим денг» деб уқтиради.

— Сизлар шикоят текширяпсизларми? — деб сўраб қолди Эгамберди Бегимқулов, — менда ҳам икки оғиз арз бор. Ўзим Еттисой районидан келганман. Биринчи куни 1 сўм 30 тийин тўлаган эдим. Эртасига 80 тийин ўрнига паттачи Очилов яна шунчадан тўлайсан деб оёғини тираб олди. Мана чеки.

Октябрь колхоз бозорида яна бир қизиқ воқеанинг гувоҳи бўлдик. Деҳқон торози олиш учун справкаси бўлмаса торозига гаров тариқасида 3 сўмдан 10 сўмгача пул қўйиши керак экан. Хўш, деҳқон ёнида пули бўлмаса нима қилиши керак? Турган гап, пулсиз бу учарлар қўлидан торозини ўнғайликча ололмайди. Бозор торозибонлари Бадалов ва Раҳматуллаевлар кечқурун қайтиб келган торозига эмас, кафтларини қашлаб, колхозчининг қўлига тикилишади. Йўли топилса, гаровга қўйилган пул албатта туя қилиб қайтарилади. Ҳар иккала торозибон кассасини текшириб кўришга тўғри келди. Қизиқ, кассаларга йиғилган деҳқонлар пулидан 5 сўмдан кам чиқди. Таажжуб. Кўринган деҳқондан кўз ҳақи ундирилса-ю, кассадан кам чиқса. Буни қандай тушуниш мумкин?..

ХИРМОНДА ҲОЗИР...

Айни шу пишиқчилик кунларида экмай-тикмай деҳқонлар ҳисобига текин даромад тўплаётган чигирткалар шаҳар бозорларидан аримай қолди. Улар хўжакўрсин учун ҳовлисининг кафтдек ерига экиб қўйилган помидор ёки қалампирини пеш қилиб, аслида ҳар куни саҳар-мардонда колхозчининг йўлини пойлашади. Унинг қўлидаги мева-чевасини арзонгаровга сотиб оладиларда, бозорда икки баравар нарх билан пуллашади. Бу гап биринчи галда Туркман бозорини «обод» қилиб келаётган Университет кўчаси Матлубот проездидаги 19-уйда яшовчи Маннон Ғаффоров, Калинин районидаги «Ўзгариш» совхозида яшовчи Бадал Саримсоқовларга тегишли. Улар қишин-ёзин сабзи-пиёз, олма ва қалампир билан савдо қилиб келишади. Киров район Трактор кўчаси 7-уйда яшовчи Зарифа Аҳмедованинг ишлайдиган жойининг тайини йўқ. Лекин қачон қараманг, бозорнинг тўрига чиқиб, «уруғнинг сараси бизда» деб сайрагани-сайраган. Киров район, Отчопар кўча, 36-уйда яшовчи Ҳалил Икромов Олой бозорида сабзи тахтасини тақиллатгани-тақиллатган.

— Кеп қолинг, уруғликнинг сархили бизда, — деб харидорни ўзига ром қилаётган Аҳмад Абдуллаев Киров район ижроия комитетида қоровул бўлиб ишлайди. Қани унга «сен чайқовчисан», деб кўринг-чи. «Ким чайқовчи, мен бола-чақам билан тоғдан уруғ ташийман», — дейди кўкрагига уриб.

Бозорга сақичдек ёпишиб олган бундай текинтомоқлар фақат Олой бозоридагина эмас, Госпиталь ва Октябрь колхоз бозорларида ҳам учрайди. Улар қўлларида «бу бозор сизларнинг маҳрингизга тушган» деган бир энлик қоғоз бўлмаганидан бозор раҳбарларидан бироз хафа кўринишади.

Бир ҳисобдан уларнинг гиналари тўғри. Чунки деҳқон бир-икки ой мавсумдагина бозор-ўчарини битириб, колхозга қайтади. Бозор раҳбарларига планни тўлдириш учун уларнинг кунига ҳали ҳам ана шу чайқовчилар асқотади. Аслида шунинг учун бўлса керак, бозорда чайқовчининг ўрни тўрда, деҳқонники эса пойгакда, бўлиб қолмоқда.

М. МИРСАИДОВ,
Х. НАЖМИДДИНОВ,
Х. КАЗАКОВ,

«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбирлари.

А. ШАЙХОВ.

«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ

ПЛАНЕТА ОВОЗИ

КОРЕЯ ОЗОД ҚИЛИНГАНИГА 20 ЙИЛ ТЎЛДИ

ПОРЛОҚ ИСТИҚБОЛ ЙЎЛИДАН

Иккинчи жаҳон урушида, дейилади КПСС Программасида, Совет Иттифоқининг ҳал қилувчи роли билан герман фашизми ва япон милитаризмининг тор-мор қилиниши Европа ва Осиёдаги бир қанча мамлакатларнинг халқлари томонидан капиталистлар ва помешчиклар ҳокимиятини ағдариб ташлаш учун қулай шароит вужудга келтирди. Совет Армиясининг халоскорлик фазилати бахт-саодат ва озодлик бахш этган мамлакатлардан бири Корея Халқ Демократик Республикасидир.

1945 йил 15 август Кореянинг кўп асрлик тарихида унутилмас саҳифа ҳисобланади. Бу кун — Совет Армияси япон милитаристларини тор-мор этганлиги туфайли Кореяда озодлик қуёши балқиган ва халқ ҳаётида янги давр бошланган кун. Пхеньянда Моранбон тоғида кўркам Озодлик — Хэбантхап монументи салобат билан қад кўтариб турибди. У халоскор совет жангчилари қаҳрамонлигининг мадҳидир.

Ҳокимият халқ қўлига ўтган Шимолий Кореяда дарҳол изчиллик билан муҳим социал ўзгаришлар амалга оширилди, янги ҳаёт қуриш бошлаб юборилди. Меҳнаткашлар ўз авангарди — Корея Меҳнат Партияси раҳбарлиги остида 20 йил ичида катта ва сермашаққат йўлни босиб ўтдилар. Америка империалистларининг Кореядаги интервенцияси ёш республика халқ демократик тузумининг куч-қудрати ва мустаҳкамлигини кўрсатувчи жиддий синов бўлди. Республика меҳнаткашлари уч йиллик урушда оммавий қаҳрамонлик ва фидокорлик намуналарини кўрсатдилар. Улар социалистик мамлакатлар халқлари ва тинчликсевар кучлар қўллаб-қувватлашига таяниб, ўз озодликлари ва мустақилликларини сақлаб қолдилар. Урушдан кейинги йилларда вайрон бўлган халқ хўжалигини тиклашга зўр ғайрат-ташаббус билан киришилиб, шаҳар ва қишлоқларга, завод ва фабрикаларга, мактаб ва касалхоналарга қайта ҳаёт бахш этилди.

Совет Иттифоқи ва барча социалистик мамлакатлар урушдан кейинги йилларда қардош корейс халқига катта ёрдам кўрсатдилар. Халқ республикаси қолоқ мустамлакадан ривожланган индустриал мамлакатга айланди. Мамлакатда совет халқининг қардошларча ёрдами билан тиклаб олинган ва реконструкция қилинган, қурилган ёки қурилаётган жуда кўп саноат объектлари бор. Супхун гидроэлектростанцияси, Хванхэдаги металлургия заводи, Сончжин пўлат эритиш заводи, Киннам химия комбинати, Нампходаги рангли металлар заводи, Пхеньян тўқимачилик комбинати ва бошқалар шулар жумласидандир.

Корея Халқ Демократик Республикаси меҳнаткашларининг сабот-матонати ва бутун социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг ёрдами ҳақиқатан чинакам мўъжизани вужудга келтирди. Шимолий Кореянинг урушда вайрон қилинган экономикаси салкам уч йил ичида қайта тикланди. Республика учун масъулиятли бўлган қайта тикланиш даврида Совет Иттифоқи қайтарилмайдиган қилиб бир миллиард сўмдан ортиқ пул берди. Хитой ва Чехословакия, Польша ва ГДР, Венгрия ва бошқа социалистик мамлакатлар корейс халқига баракали ёрдам кўрсатдилар.

Социалистик мамлакатларнинг қардошларча ёрдами ва республика меҳнаткашларининг фидокорона ишлашлари туфайли экономика тез суръатлар билан юксалди. 1954 — 1963 йилларда мамлакат саноат маҳсулотининг ўртача йиллик ўсиши 34,8 процентни ташкил этди. 1963 йилда республикада 28 кун ичида озодликка эришилмасдан олдинги бир йилда тайёрланганига тенг келадиган миқдорда саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилди. Озодликка эришишдан олдин (1944 йилда) шимолий Кореяда машинасозлик ва металл ишлаш саноати маҳсулоти бутун саноат маҳсулотининг атиги 1,6 процентини ташкил этарди; 1964 йилда эса бу рақам 25,8 процентга кўтарилди. Ҳозир юксак тараққий этган оғир саноат металл ишлайдиган станоклар, кон-шахта, тўқимачилик ва электр асбоб-ускуналари, қурилиш механизмлари, автомашина ва тракторлар, электровоз ва троллейбуслар, ўлчов асбоблари, қишлоқ хўжалиги машиналари ва бошқа жуда кўп нарсалар ишлаб чиқараётир.

Уруш даврида қароқчи бомбардимончилар деярлик ер билан яксон қилган Пхеньянда ҳозир юздан ортиқ йирик машинасозлик, енгил саноат, транспорт машинасозлиги, қурилиш материаллари, озиқ-овқат саноати корхоналари ишлаб турибди. Бу ҳақиқий ватанпарварлик, фидокорлик ва қаҳрамонлик намунасидир.

Шимолий Корея капиталистик тартиблар ҳукмрон бўлган Жанубий Кореяга қараганда аҳоли жон бошига тақсимлаганда энг муҳим саноат маҳсулотларини анча кўп ишлаб чиқармоқда. 1963 йилда аҳоли жон бошига ҳисоблаганда демократик республикада Жанубий Кореядагига қараганда электр энергияси 12,6 марта, кўмир 3,7 марта, пўлат 15,2 марта, цемент 7,6 марта, минерал ўғит 8,5 марта, газлама 2,4 марта кўп ишлаб чиқарилди.

Қишлоқ хўжалигида ҳам қувончли ўзгаришлар рўй бермоқда. Қишлоқ хўжалигини кооперативлаш 1958 йилда тамомланди. Республика далаларида 1964 йил охирига келиб 20 минг трактор ва 3 мингта юк автомашинаси ишлади, йирик ирригация иншоотлари, кўпгина сув омборлари қурилди. Ҳозирги пайтда қишлоқ хўжалигида олий ва ўрта маълумотга эга бўлган 20 минг 900 мутахассис ишлаб турибди. Республика қишлоқларининг 95,5 проценти электрлаштирилган.

Пхеньяндаги Мансуд тепалигида 41 метрли Ченлима монументи бор. Ченлима — бу корейс халқининг қадимги афсоналарида яшаб келган қанотли от. У бахтга элтувчи ёрқин кучлар символидир. Шунинг учун ҳам социализм йўлидан тез суръатлар билан ривожланишга ҳисса қўшиш мамлакатда Ченлима ҳаракати деб аталади. Бу ҳаракат социализм учун курашда Корея Меҳнат Партиясининг бош йўли ҳисобланади. 1964 йилда мазкур ҳаракатда ишчи-хизматчи, қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ва ўқитувчилардан 3 миллион 220 минг киши қатнашди; 22 минг бригада (853 минг киши) Ченлима бригадаси деган юксак номни олишга сазовор бўлди.

Халқ Кореясида хотин-қизлар активлигини ошириш ва маданий революция соҳаларида ҳам катта муваффақиятларга эришилди.

Корея Халқ Демократик Республикасида социализм қурилиши бир бутун мамлакат зўрма-зўраки иккига ажратиб қўйилган, империалистлар тўхтовсиз иғвогарлик қилиб турган шароитда олиб борилмоқда. Кореянинг жанубида кенг ҳарбий тайёргарлик ишлари олиб бораётган Қўшма Штатлар яраш тўғрисидаги битим шартларини кўп марта жиддий равишда бузмоқдалар.

Маълумки, Сеулдаги ҳукмронлар тўдаси Америка қўшинларининг ёрдами билангина ҳокимият тепасида турибди. Агар ана шу корчалонлар бўлмаганда эди халқ ўзининг асосий миллий проблемаси — мамлакатни қайта бирлаштиришни аллақачон ҳал қилиб олган бўлур эди. Тинчликсевар кишиларнинг ҳаммаси корейс халқининг бу истагига якдиллик билан қўшилмоқда. Корейсларнинг Америка оккупациячиларини мамлакатдан чиқариб юборишга ва четдан ҳеч кимни аралаштирмай, мамлакатни демократик асосда бирлаштиришга қаратилган қонуний интилишларини совет халқи ниҳоят даражада ҳайрихоҳлик билан қўллаб-қувватламоқда.

Ҳозирги вақтда Корея Халқ Демократик Республикасининг меҳнаткашлари халк хўжалигини ривожлантириш етти йиллик (1961 — 1967 йиллари) планини бажариш учун жонбозлик кўрсатмоқдалар. Бу планнинг бажарилиши мамлакат ишлаб чиқариш кучларини ривожлантириш ва халқ фаровонлигини оширишда муҳим қадам бўлади.

Совет халки ва социалистик лагерь мамлакатлари халқлари бундан буён ҳам корейс халқи билан дўстлик ва ҳамкорликни янада ривожлантираверадилар. Шу билан бирга улар порлоқ истиқбол, янги ҳаёт қуриш йўлидаги сабот-матонатида тонг латофати мамлакати меҳнаткашларига улкан зафарлар тилайдилар.

Т. НАЖМИДДИНОВ.

Суратда: Корея Халқ Демократик Республикасининг пойтахти Пхеньян. (ТАСС фотохроникаси).

•

Америка музейлари абстракционист рассомлар ва ҳайкалтарошларнинг «ноёб» асарларини сотиб олиш учун жуда кўп пул сарфлайдилар. Лекин ёш истеъдодли санъаткорларнинг асарлари эса қадр-қимматсиз. Шунинг учун ҳам улар ўз ҳуқуқларини дадил ҳимоя қилишга отландилар. Мана бу намойишчи Нью-Йорк музейларидан бирининг олдида турибди. Унинг орқасида «Америка музейлари Америка рассомларига қарши!» деган плакат осилган.

Публифото — ТАСС фотоси.

•

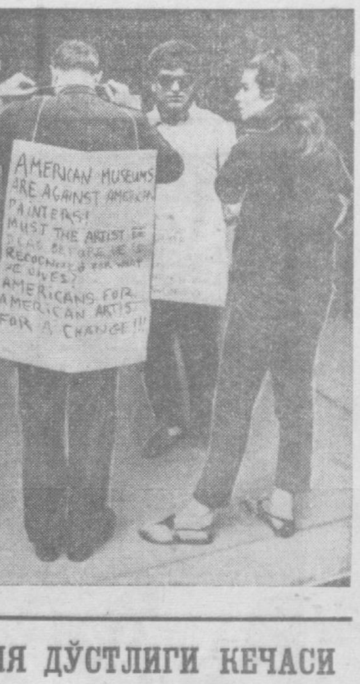

СОВЕТ-ИНДОНЕЗИЯ ДЎСТЛИГИ КЕЧАСИ

ЖАКАРТА, 13 август. (ТАСС). Жакартадаги Совет маданият марказида Индонезия-Совет дўстлиги кечаси бўлиб ўтди. Кеча Индонезия республикасининг яқинлашиб келаётган 20 йиллигини байрам қилишга бағишланиб ўтказилди. «Индонезия-СССР» жамиятининг раиси, парламент депутати, профессор Супрапто кечада совет халқига миннатдорчилик билдирди. Курашда ва меҳнатда, деди у, бизлар ҳамиша совет халқидан ёрдам ва мадад олиб келдик ва олмоқдамиз.

Кеча арафасида Индонезия тинчлик тарафдорлари миллий комитетининг бош раиси Ҳидоят хоним Совет маданият марказида Совет китоблари виставкасини очди.

МИЛЛИЙ ОЗОДЛИК ФРОНТИ ИЖРОИЯ СЕКРЕТАРИАТИНИНГ АХБОРОТИ

ЖАЗОИР, 13 август. (ТАСС). Бу ерда миллий озодлик фронти партияси ижроия секретариатининг ахбороти эълон қилинди. Ахборотга кўра, ижроия секретариати аъзоларининг вазифалари қуйидаги тартибда тақсимлаб қўйилган: Шариф Билқосим координация учун масъул, Моханд У Алҳожи билан Муҳаммад Тоибий — ташкилот учун масъулдирлар, Юсуф Хотиб билан Си Салох Бубнидар — жамоат ташкилотчилари учун масъулдирлар.

Ижроия секретариати дастлабки хулосаларни ва энг зарур тадбирлар планини ўз ичига олган докладни революцион кенгашга тақдим қилди.

Ахборотда бундай дейилади: партия марказий аппаратини қайта қуриш, ички ташкилотни соддалаштириш, «маъмурий зўравонлик» билан бюрократизм руҳини тугатиш, партиявий онглиликни мустаҳкамлаш, партия ташкилотлари системасида коллектив раҳбарлик ва демократик централизм принципларини амалда қўлланиш масалалари юзасидан қарорлар қабул қилинди.

Барча жамоат ташкилотларининг «1965 йил 19 июндаги мурожаат ва партия фаолиятининг умумий йўналиши руҳида» иш олиб боришни таъминлаш учун муҳим қарорлар қабул қилинди.

472 ТА ОСМОН ҚАРОҚЧИСИ УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ, 14 август. (ТАСС). Вьетнам Демократик Республикаси армияси билан халқи Америка авиациясининг қароқчилик ҳужумларини қаҳрамонона даф қилишни давом эттирмоқдалар. Вьетнам информация агентлигининг хабар беришича, 12 августда Ха-Нам вилоятидаги аҳоли яшайдиган жойларга ҳужум қилиш вақтида Американинг иккита самолёти уриб туширилган. Кеча Ninь-Бинь, Ха-Нам ва Ха-Тинь вилоятларига қилинган ҳужумлар вақтида осмон қароқчиларидан яна олтитаси уриб туширилди. Шундай қилиб, 1964 йил 5 августдан бери Вьетнам Демократик Республикасининг территорияси устидан уриб туширилган Америка самолётларининг умумий сони ҳозирги кунгача 472 тага етди.

ВАТАНПАРВАРЛАР МУВАФФАҚИЯТ ҚОЗОНМОҚДА

ХАНОЙ, 13 август. (ТАСС). Жанубий Вьетнам озодлик армиясининг жангчилари Сайгон қўғирчоқ ҳукумати қўшинлари билан Америка агрессорларига тобора янги-янги зарбалар беришни давом эттирмоқдалар. Вьетнам информация агентлигининг хабарида айтилишича, шу йилнинг биринчи ярмида Жанубий Вьетнам ватанпарварлари мамлакатнинг биргина шарқий қисмида 3450 марта жанг қилиб, душманнинг 16200 дан ортиқ солдатини, шу жумладан 559 та америкалик қотилни сафдан чиқарганлар. Ана шу давр ичида Сайгон армиясининг солдатларидан талайгина қисми қўлидаги қуроли билан халқ томонига ўтган. Худди шу давр мобайнида Жанубий Вьетнам ватанпарварлари мамлакатнинг шарқида 20 та ҳарбий постни, 30 дан ортиқ соқчилик минорасини яксон қилганлар. Душманнинг 43 та самолётини уриб туширганлар ва 62 та самолётини шикастлантирганлар. Бундан ташқари, кўп миқдорда ҳарбий техника ва қурол-яроғни ўлжа олганлар.

ЯНГИ АГРЕССИЯ ҲАРАКАТИ

ХАНОЙ, 13 август. (ТАСС). Нео Лао Хак Сат қуролли кучлари контроли остида турган қуйи Лаосдаги районларга ҳужум қилмоқ учун Америка империалистлари билан Лаосдаги ўнг доиралар 10 батальонга яқин қўшин юбордилар, деб хабар беради Вьетнам информация агентлиги «Патет лао овози» радиостанциясининг ахборотига асосланиб. Чампассак ва Аттопе вилоятларидаги бир қанча районлар бу ҳужумдан айниқса кўп зарар кўрди. Ахборотда кўрсатилишича, ана шу ҳаракат қуйи Лаосни Ҳинди-Хитойдаги урушни кенгайтириш учун Америка плацдармига айлантириш мақсадида амалга оширилган.

Мана шу янги агрессия ҳаракатларини қатъиян қоралаш билан бирга, — дейилади ахборотда, — «Патет лао овози» радиостанцияси Америка империалистлари ва Лаосдаги ўнг кучлар Нео Лао Хак Сат қуролли кучлари контроли остидаги районларга ҳужум қилишни дарҳол тўхтатсинлар, деб талаб қилди.

ПАРТИЯ-ДАВЛАТ КОНТРОЛИ АМАЛДА

БУ ҚАНДАЙ МАСЪУЛИЯТСИЗЛИК?

«УЗСЕЛЬХОЗТЕХНИКА» ОҚҚЎРҒОН РАЙОН БИРЛАШМАСИНИНГ БОШЛИҒИ ЎРТОҚ В. РОГАЧЕВ ДИҚҚАТИГА!

Қишлоқ хўжалигини химиялаштириш давлат аҳамиятига эга бўлган масъулиятли ишдир. Шу туфайли ҳам КПСС Марказий Комитетининг февраль ва декабрь Пленумлари бу масалани атрофлича кўриб, тегишли қарорлар қабул қилди. Партия, ҳукуматимиз деҳқонларга химиявий ўғитлар, қишлоқ хўжалиги зараркунандаларига қарши ишлатиладиган заҳарли дори-дармонларни кўплаб етказиб бериш чора-тадбирларини кўрмоқда. Буни «Узсельхозтехника» Оққўрғон район бирлашмасининг бошлиғи ўртоқ В. Рогачев жуда яхши билади. Чунки у қишлоқ хўжалиги соҳасида кўп йиллардан бери ишлаб келмоқда.

Ачинарлиси шундаки, айрим шахслар кўра-билатуриб хато қиладилар, давлат ишига масъулиятсизлик билан қарайдилар. Ўртоқ В. Рогачев ана шундай «боқи бегамлар»дан десак ишонаверинг. Нега дейсизми? Мана, эшитинг.

«Узсельхозтехника»нинг «Кучлик» станциясидаги районлараро базасига кирсангиз, атрофи очиқ бостирма остида сочилиб ётган химиявий дори-дармонларга кўзингиз тушади. Булар орасида ҳар тоннаси 570 сўм турадиган камёб дуст дейсизми, тоннаси 165 сўмлик хлорат магний, тоннаси 310 сўмлик ДДТ-маркали 50 процентли пасталар, қишлоқ хўжалиги учун сувдан зарур бўлган цианамид кальций ва бошқа қанчадан-қанча қимматбаҳо химикатларнинг сочилиб, увол бўлиб ётганини кўриб юрагингиз ачишиб кетади.

— Бу қандай масъулиятсизлик, — деймиз ғўза баргини тўкиш учун ишлатиладиган 6 тонна хлорат магнийнинг қоплари йиртилиб, дустга аралашиб ётганини кўриб, склад мудири Қиём Хамидовга. У бўлса уйқусираган кўзларини ишқалаб-ишқалаб:

— Ахир, колхозлар ўз вақтида олиб кетишмаса, биз айбдорми — дейди.

— Шу ҳақда район раҳбарларига неча марта мурожаат қилдингиз?

— Рогачев ўзи кўрмаганми буларни, кунора шу ерда бўлади у.

Бу кишининг муомаласидан давлатнинг минг-минглаб сўми куйиб кетса ҳам парвойи палаклиги сезилиб турарди.

Склад мудири:
— Шу ҳам дори бўлди-ю, қани энди анови «дори»дан бўлса...
М. Воробейчиков чизган сурат.

Нарироқда аҳвол бундан ҳам баттар. Заҳарли химикатлар яп янги қишлоқ хўжалик машиналари запас қисмлари устига туширилган. У ердан на қопларни олиб бўлади, на запас қисмларни. 50 процентли паста солинган бочкалар чил-парчин бўлиб сочилиб ётибди. Дори эса тупроққа батамом қоришган.

Складда 16 киши ишлайди. Уларнинг хизмати келтирилган молларни эҳтиётлаб тушириб, колхоз ва совхозлар транспортига ортиб беришдан иборат. Саранжом-саришта иш тутишса бўлади. Аммо улар контролсизлик оқибатида юкларни дуч келган жойга отиб юбора беришади. Склад мудири эса чойхонада ошхўрликдан бўшамайди. Бўшроқ вақти бўлса станцияга чиқиб ароқхўрлик қилади.

Республикамиз пахтакорлари кунни-тунга улаб мўл ҳосил иштиёқида фидокорона меҳнат қилаётган бир вақтда улар учун энг зарур химикатларни сақлаш ва ўз вақтида хўжаликларга етказиб бериш ўрнига масъулиятсизларча иш тутаётган Рогачев сингари раҳбарларга ҳайрон қоласан киши.

Ҳурматли ўртоқ Рогачев! Вазифангиз нақадар муҳим эканини биласизми? Ҳосилнинг тақдири шу химикатларга боғлиқ. Билсангиз, ана шунга қараб иш тутинг. Акс ҳолда, бурдингиз кетиб қолиши ҳеч гап эмас.

Ш. ҚОСИМОВ.

ТАБАРРУК МЎЙСАФИД

Киров районидаги Янгиариқ маҳалласида истиқомат қилувчи Шомансур ота Яхёев хонадонида бугун катта шодиёна. Фарзандлари бобонинг юз йиллик тўйини ўтказишаяпти. Отанинг ёри-биродарлари, маҳалла-кўй табаррук мўйсафидни муборакбод қилгани келишган.

Шомансур отанинг ҳозир 50 дан ортиқ ўғил-қиз, невара-чевараси бор. Фарзандларининг барчаси ўқимишли, обрўли кишилар. Улар халқ хўжалигининг турли соҳаларида сидқидилдан меҳнат қилиб келишаяпти. Энг кичик ўғли Ҳасанхон Шомансуров техника фанлари кандидати.

Ота ҳали бардам. Тани-жони соғ.

А. НАБИХЎЖАЕВ,
Тошкент шаҳри.

Шу кунларда Оржоникидзе районидаги «Қибрай» совхозининг токзорларида узум ғарқ пишган. Соҳибкорлар ҳосилни тез суръатлар билан узиб, шаҳарликлар дастурхонига ҳадя этмоқдалар. Суратда: совхозининг 2-бўлими ишчиларидан (ўнгдан) В. Сорабоева, Ў. Хожиматова ва У. Сендвелиева ўртоқлар узум бошларини саралашмоқда.

А. Заблоцкий фотоси.

ХАТЛАРДАН САТРЛАР

✦ Тарас Шевченко кўчасида яна бир мухташам бино қад кўтарди. Бино Ленин район партия комитети ихтиёрига берилди. Бинода 48 хона, 360 ўринли мажлислар зали бор.

И. РУСТАМОВ.

✦ Бекобод. 16-автобаза ҳузурида тўрт ойлик шоферлар курси иш бошлади. Курсда 33 киши таълим олмоқда.

Б. САФАРОВ.

✦ Партия XIX съезди колхози шаҳар тусини оляпти. Қисқа вақт ичида бу ерда ўнлаб колхозчилар ҳовли тўйларини ўтказди. Ҳозир 300 хонадон янги уйларда истиқомат қиляпти. Шунингдек, Калинин районидаги Солнечний посёлкасида 200 машина сиғадиган гараж ҳам қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Н. МИРШАРИПОВ.

✦ Оққўрғон район марказида яна бир китоб магазини ишга туширилди. Бу ердан ўқувчилар истаган китобларини топа оладилар.

Д. ХУСАНОВ.

✦ Ўрта Чирчиқ районидаги Киров номли совхозининг 1-бўлимида 55 ўринли трактор парки фойдаланишга топширилди.

Н. ТУФОНОВ.

✦ Ж. Аҳмаджонов хизматидан «Шарқ Юлдузи» колхози аҳолиси мамнун. Шўралисой алоқа бўлимининг энг ишчан ходимларидан бири бўлган Ж. Аҳмаджонов ҳар куни 300 га яқин хонадонга хушхабар олиб келади. Мана, 18 йилдирки у шу касбда ҳурмат қозониб келяпти.

Ш. РАЖАБОВ.

ҲАР ТЎҒРИДА

РУҲИЯТ ВА РАК КАСАЛЛИГИ

Америка журнали «Сайнс ньюс леттер»нинг хабар беришича рак касаллиги билан ўкинч, умидсизлик каби руҳий кайфиятлар ўртасида чамбарчас алоқа бор.

Уильям Грин лейкамия ва лимфома билан касалланган 32 аёлнинг касаллик тарихини ўрганиб чиққач, касаллик, ота-она, болалар каби яқин кишилардан айрилиш билан ўкинч ва умидсизлик кайфиятига тушиш натижасида авж олган, деган хулосага келган.

60 киши устидан ўтказилган худди мана шундай бошқа текширишлар уларнинг кўпчилиги лейкамия ва лимфома касаллигига дучор бўлишдан аввал ваҳима, тушкунлик ва умидсизлик ҳиссиётлари каби ҳолатларни бошдан кечирганликларини кўрсатди.

ПОЯДАН ҚОҒОЗ

Югославия газетаси «Нова Македония» Кочан шаҳрида янги целлюлоза — қоғоз комбинати ишга туширилганлигини хабар қилади. Мазкур корхонанинг хомашёси шоли ва буғдой поясидир.

Комбинат суткасига 48 тонна целлюлоза ва 25 тонна қоғоз ишлаб чиқариш қувватига эга.

ТЎРТЛИКЛАР

Ришталар боғлайди дилларни-
дилга,
Риштасиз безанмас кўнгил
каштаси.
Улаб бўлар дутор ипи узилса,
Ҳай-ҳай узилмасин дўстлик
риштаси.

●

Учқур тулпор отнинг тараса ёли,
Булутга учади қирғий мисоли.
Меҳнат-машаққатсиз, эл
айтганидай —
Боғларнинг боли йўқ, ёрнинг
висоли.

●

Қандай соз жам бўлиб ғижжак
танбур, уд,
Бир машқни бошласа оҳисда,
ҳушнуд,
Мақтаса вафони, қарғаб жафони,
Рақсга тушарди тан-жон, бор
вужуд.

Хайриддин САЛОҲ.

ҲОЗИР СЕНДАН ЎЗИБ КЕТАМАН...

А. Тўраев фотоэтюди.

Саттор ПОЛВОН

ҲИКОЯ

II

Теримга тушилганига ўн беш кун бўлиб қолганди. Саттор полвон ҳар куни газетани варақлаб, аввал сводкани текширарди. Унинг колхози еттинчи ўринда. «Ҳимм» дея лабини тишларди. Юраги қисилар, тезроқ қишлоққа борақолсам буларди деб, пойгада тўдага кирмоқчи бўлаётган отдек типирчилаб талпинарди. «Ахир шу пайтда кўрсатмасам ўзимни...».

Бир куни Полвон майда-чуйдасини белбоғига тугиб қишлоққа отланиб қолди. У бу аҳдидан дарров қайтди. Раисга «мана биз курсни битириб келдик, қани энди қайси тракторга минайлик, десам», шаҳодатномани сўраб қолса нима деймаи. Ҳали ҳам ўша-ўша Саттор полвон экан-ку, демайдими.

Полвон шулар ҳақида фикр юритаркан, ўзига-ўзи танбеҳ берар, кўп ҳовлиқаверма полвон, деб қўярди. У трактор ҳайдаш машқига жўнади дегунча, яна қишлоқни унутарди. Тракторни пайкал бурчагида буриш машқ қилинаётган эди. Полвонни чақириб қолишди. У ўриндиққа яхшилаб жойлашди-да, тормозни бўшатди. Ўн-ўнбеш метр юрган эди «буринг» деган овоз эшитилди. Полвон ҳаяжонланиб мўлжалланган чизиқдан анча берироқдан бурди. Механик келиб «маза йўқ, полвон, туморчани катта қолдирдингиз» деди. Машқ яна қайтарилди. Учинчи мартада «ҳа, ана энди соз», деган гапни эшитди.

Шу куни эртасига курсни битириш маросими бўлди. Учинчи бўлиб Саттор полвон чақирилди. У хонада «гурс-гурс» қадам ташлаб бораркан, юраги ҳам гурсиллаб ураётганди.

— Табриклаймиз, ўртоқ Саттор полвон, — деди шаҳодатнома бераётиб курс мудири.

— Раҳмат сизларга, мени «пўлат от»га миндирдиларингиз. Мана, энди бизни Саттор аравакаш дейишмайди, Саттор тракторчи дейишади. Қуллиқ, оғайнилар. У икки қўли кўксида ҳаммага бир бошдан мулозамат қилди.

Саттор полвон шаҳодатномани авайлаб газета қаватига қўйди. Тугунчасини кўтариб кўчага чиқди. У пункт томон шошилиб борарди, пахта олиб келган машиналарда қишлоққа жўнамоқчи эди. Йўлда бир-икки таниши учради. Улар «ҳа, полвон» деб сўрашаётганларида Саттор ҳар галгидек «шундай, қишлоққа» деб қўяқолмади-да, тракторчилик курсини битирганлигимни қандай қилиб сездирсамикин, деб газета орасидаги шаҳодатномани у қўлидан бу қўлига олди. Полвоннинг бу ҳолатини сезган танишларидан бири ундан сўради:

— Полвон деймаи, газета кўтариб қолибдилар...

— Ҳа, энди... Шаҳодатномани буклагимиз келмади-да.

— Ўзларининг шаҳодатномаларими?

— Ҳа, бу деймаи бизни жуда билимсизга чиқариб қўйганакан-лар-да, — деди полвон газета варагини дадил очиб, — мана кўрсинлар, трактор рули қўлимизда...

— Ўҳҳў, муборак бўлсин, — улар Сатторнинг қўлини бошқатдан қисишиб, уни табриклашди. Полвоннинг юзлари ёш болаларникидек қизариб кетди.

Йўл-йўлакай таниш-билишлар билан саломлашиб, сўрашиб пунктга етиб келди. Катта дарвозадан ичкарига бурилган эди, ўзларининг тўрт тонналик машиналари чиқиб келаётган экан. Ундан олдин шофер йигит қичқириб қолди.

— Полвон ака, бормисиз, соғинтириб қўйдингиз-ку...

Йигит машинани унинг ёнига келтириб тўхтатди. Саттор полвон:

— Ҳамкасб, аҳволларинг яхшими? — дея сиполик билан сўрашди.

Икковлан қишлоққа жўнашди. Полвон икки буклоғлиқ газетасини тиззаси устида олиб борарди. Шофер йигит сўради:

— Полвон ака, курсни битирдингизми энди?

Унинг бу сўроғига Саттор оғзаки жавоб бермади, газетани очиб шаҳодатномасини кўрсатди.

— Энди ука, биз бир ишга киришмайлик, — деб гап бошлади у. — Хабаринг бор, ўша вақтда «Саттор йигирма беш йил кўча чангитиб юраверган экан-да» деганлар ҳам кўп бўлганди. Хол жойида азиз дейишгандек, мана ўзимизга мос ҳунар топилганди, шаҳодатнома ҳам олдик, раҳматнома ҳам.

Улар чақ-чақлашиб кетишаётган эди, машина ғилдираги дўқ этиб чуқурчага урилди, мотор ўчиб қолди. Йигит унақасига уриниб кўрди, бунақасига уринди, машина «ғирр-ғирр» деган овоз чиқарарди-ю, аммо ўт олмасди. Шофер куйиб-пишиб ҳаракат қиларди, бўлмасди. Шунда полвон уни тўхтатиб:

— Тушиб карбюраторингни кўр, бензин олмаётганга ўхшайди, — деди.

Унинг айтгани тўғри чиқди, машина тузалиб юриб кетди.

— Қойилман полвон ака, дарров сездингиз-а...

Саттор илжайиб қўйди.

Қишлоққа етишганда шофер сўради:

— Полвон ака, уйга олиб бориб қўяйми?

— Шундай пайтда-я? Ахир уйда ўтирадиган пайтми ҳозир, раисга учрашаман. Қаерда экан у киши?

— Катта хирмонда бўлсалар ажаб эмас...

— Ўша ёққа ҳайда.

Боришди. Раис олдинма-кетин турган прицепларнинг тракторчиларига:

— Илдамроқ ҳайданглар, уят эмасми, шунча кучимиз бўлса-ю, еттинчи ўринда юрсак, деб куйиб-пишиб гапираётган эди.

Тракторлар юриб кетгач раиснинг кўзи полвонга тушди. Унинг ҳозиргина жиддий тусда турган юзларига табассум югурди. Полвон унинг ёнига чаққон юриб борди, сўрашишгач апил-тапил шаҳодатномани узатди. Уни кўриб раис полвонни қучоқлаб табриклади, қўлларини қисиб қўйди.

— Бундоқ сим қоқмабсиз-да, полвон. «Волга»ни юборардик, — деб кулди.

Полвон миннатдорчилик билдирди ва унга:

— Энди, ишга киришсак деймаи, раис ака, — деди.

— Бирор кун дам олмайсизми? — раис полвоннинг қўлларини ҳамон қўйиб юбормасди.

— Отимиз сувлиқ билан сув ичиб турган тиғиз паллада-я?.. Ҳар куни сводкани кўриб еганим ичимга тушмади у ёқда...

— Ҳа, — раис яна жиддий тусга кирди. Эртага йигирмата машина тушади. Шу ўн куникда уч-тўрт колхозни қувиб ўтмоқчимиз.

Полвонга янги трактор, уринмаган прицеп беришди. У «пўлат от»ни эгарлаб сарой дарвозасидан чиқаркан, юраги шаҳодатнома олаётган кундагидан ҳам қаттиқроқ ураётгандек туюларди. Ҳамма унга қарар, «пўлат от» муборак» дея қўл силкишиб табриклашарди.

Саттор полвон тракторга мингани бир ҳафта бўлганида пахта қизил карвонига бош бўлиб пунктга борди. Аввалига устоз тракторчилардан бирортаси карвонбоши бўлсин, дейилганди. Кимдир Саттор полвоннинг номини тилга олиб:

— Кўчаларимизнинг пасти-баландини ундан яхши биладиган одам йўқ, карвонбоши Саттор полвон бўлсин, — деди.

Йигирма учта прицеп саф тортди. Қишлоқ кўчаси гавжум бўлиб кетди. Моторлар гувиллаб ҳаракатга келди. Олдинда Саттор полвон борарди. Унинг тракторига ўрнатилган Қизил байроқ майин шабадада ҳилпираб кўзни қувнатарди.

— Оқ йўл, карвонбоши, — деди раис қичқириб ва қўшиб қўйди, — ҳақиқий полвонлигини билдирди.

Саттор полвон ёнбошига қаради, идора олдида кишилар унга тикилиб туришарди.

— Раҳмат, — деди у ва ўнг қўлини баланд кўтарган ҳолда жилмайиб қўйди.

Салимжон МАҲКАМОВ.

(Давоми. Боши газетамизнинг 11 август сонида).

ФЕЛЬЕТОН

ДИРЕКТОРНИНГ „ХИСЛАТ"И

— Андак сабр қилингчи. Бу одам ўзимизнинг назарбеклик Собирвой эмасми?

— Балли, топдингиз. Гап ҳам худди шу Собирвой устида, унинг мактабдаги ишлари хусусида боради...

Келинг, гапни қизиқ бир ҳангомадан бошлайлик. Бир куни мактаб ҳовлисида ўқувчилар гурунглашиб туришган эди, кимдир: «Қочларинг, директор келяпти!» — деб қолди. Болалар тумтарақай бўлиб тарқалишди. Кейин, мактабнинг кунботар томонида узун соя пайдо бўлди, ниҳоят Собир Қурбоновнинг ўзи кўринди. У гоҳ ўнгга, гоҳ чапга важоҳатли қараш қилиб ўтиб кетди. Болалари тушмагур унинг орқасидан ҳар хил имо-ишоралар қилиб кулишди.

— Бу қизиқ-ку! Директорни-я?!

— Ажабланманг, ҳар ким эканини олаверади!.. Собирвой нима эккан демоқчимисиз? Мана, гапнинг буёғини эшитинг бўлмаса: Собир Қурбонов...

Ҳа, унинг ўзига хос ажойиб «ҳислат»лари бор. У қаерда ишламасин, бирор янгилик «ясаш»га уринади. 51-сон саккиз йиллик мактабга директор бўлиб тайинлангач ҳам «янгилик» қидирди. Мактабга қадам қўйган биринчи куниёқ ўқитувчилар хонасига кириб, таълим-тарбия хусусида гап қотди:

— Ўртоқлар! — у томоғини бир қириб олди, — менинг кўп йиллик ва кўпқирралик педагогик тажрибам шуни кўрсатдики, яъни шўх болаларга нисбатан «қулоғидан чўзиш» методим салмоқли самаралар берди. Шунинг учун как директор айтаманки, менинг фаолиятим даврида гапга қулоқ қоқмайдиган зумрашаларни қулоғидан чўзаверинглар. Лекин, бу жуда нозик масала, ниҳоятда эҳтиёткорликни талаб этади. Ҳаётий тажрибамга кўра гапга кўнмайдиган тирмизакларни бўш хонага олиб кириб қулоғидан чўзиш керак. Шундай хона мактабда бўлса чакки бўлмайди. Чунки тарбиянинг бу янги формасини қўллаётган пайтда бировлар бўлмаслиги лозим.

У стакандаги сувдан бир қултум ичиб, яна сўзида давом этди.

— Шуни ҳам айтишим керакки, нозик-ниҳол қизларни ура кўрманг, уларга беўхшов иборалар билан гап қотилса кифоя. Шундай қилсак, ўртоқлар, ўқувчилар биздан зириллайди, кўришганда, ҳатто соямизни кўришганда ҳам қочадиган бўлишади...

Собир Қурбонов жазаваси тутиб роса гапирибди-ю, бундоқ ўқитувчиларга назар ташлаб қараса, ҳеч ким унинг гапига эътибор бермаётган эмиш. Собир Қурбоновнинг запти тор йигит эмасми, зардаси қайнаб, ўз-ўзига шундай дебди:

— Шошмай турларинг, тарбиянинг бу «янги» формасини сенларга амалда кўрсатмасам...

У шундай қилди ҳам.

Мисоллар келтирамиз: 7-синф ўқувчиси Суннат Сманбеков бола эмасми, унинг дарсида шўхлик қилган эди, Собирвой уни ўз хонасига етаклаб кириб, эшикни беркитди ва хаш-паш дегунча сўлоқмондек муштини тугиб унга туширди. Суннат ҳушидан кетаёзди. Бироздан сўнг хонадан йиғлаб чиқди у.

Собир Қурбоновнинг калтагини 8-синф ўқувчиси Анорбой Раҳимбердиев ҳам еган. У, бир куни директор хонасидан қулоғини ушлаганича «вой-войлаб» чиққан. Биринчи синф ўқувчиси Эргаш Абдуллаев деган гўдак Собирвойнинг ана шунақа қўпол «тарбия»сини еб, бир қулоғи анча вақт битиб юрди. Директорнинг бундай ножўя ҳаракатларидан норози бўлган ота-оналар ғавғо кўтаришди-ю, лекин нимагадир яна босди-босди бўлиб кетди.

Шунингдек, ўқувчи қизлардан С. Алимова, А. Қоратоева, Р. Нурматоваларни пахта йиғим-теримида беўхшов иборалар билан ҳақоратлаб, йиғлатган. Бундан ташқари ҳушига ёқмаган 13 ўқувчининг 7-синфни битирганлиги ҳақидаги шаҳодатномасини пўлат сандиқда уч йил сақлаб, вақтида топширмай келган ҳам шу Собир Қурбонов.

— Мен шаҳодатномамни ўз вақтида ололмаганим учун, — дейди Солия Ташенова ўкиниб, — севган касбимни эгаллай олмадим...

Энди тушунарлими? Ўқувчилар Собир Қурбоновнинг шарпасини сезганда, ёхуд унинг дарсида ўтирганда юраклари теракнинг баргидек титрайди, деса ишонасизми энди?

Собирвой кўча-кўйда ҳам тинч юрмайдиган зот. Ҳар қадамда тарбиявий «намуна» кўрсатиб турадиганлардан. Шу йил апрель ойида арзимаган баҳона билан «Октябрь» колхозининг аъзоси Асқар Йўлдошевни уриб қулоғини оғирлаштириб қўйди.

Энди директорнинг бошқа «ҳислат»ларидан ҳам бир шингил эшитинг. Ўтган йил кузакда Собир Қурбонов ўқитувчилар хонасига кириб: «Автобусда кимдир чўнтагимни кесиб, мактабнинг 200 сўм пулини шилиб кетибди, энди нима қиламан» деб кўз ёши қилади. Ўзини ҳар кўйга солади. Шундан сўнг «солиқ» солиб, ўқитувчилардан ҳалиги пулни ундиради. «Солиқ»дан бош тортганларга эса ола қарайди.

Шундай қилиб денг, ҳар йили пахта йиғим-терими кампаниясида ўқувчилар ишлаб топган пулнинг нишаби ҳам автобусда кесилган ҳамёнга тўғри бўлди. Мактаб тажриба участкасига ажратилган пул ҳам Собир Қурбонов жиғилдонидан сувдек ўтиб кетаверганн туфайли тажриба участкасидаги экинлар сувсизликдан сарғайиб ётибди.

Хуллас, гап кўп, кўмир оз. Аммо, гапнинг лўндаси шуки, Собир Қурбоновнинг обрўси мактаб коллективи орасида ҳам, ўқувчилар билан, ота-оналар олдида ҳам тутдек тўкилган. Шундай бўлгач мактабда ўқув, ўқитув ва таълим-тарбия ишлари ҳақида гапиришга ўрин бўлмаса керак!

Шу кунларда Собир Қурбоновнинг тарбия соҳасидаги «зўравон»лиги хусусида гап-сўз чувалашиб қолди. Шу боисдан унинг попуги бироз пасайиб турибди, мўмин-маъқул бўлиб юрибди. Ким билади, у яна «қулоқ чўзиш» усулини қўмсаб қоладими яна! Йўқ, йўқ, ёш авлоднинг тарбия ўчоғи бўлган илм-фан даргоҳида олдин Собир Қурбоновнинг ўзини тарбиялаб қўйиш лозим.

Биз-ку, шундай деймиз-а, Калинин район халқ маорифи бўлими раҳбарлари бу ҳақда нима дейишаркин?

М. ИБРОҲИМОВ.

ПАҲЛАВОНЛАР ИЧИМЛИГИ

Халқимиз қимизни паҳлавонлар ичимлиги, деб атайди. Ҳақиқатан ҳам қимиз киши организмини бақувват қилади. Моддалар алмашувини тезлаштиради, овқатни тез ҳазм қилдиради. Қимиз турли хил касалликларни даволашда ҳам қимматли доридир.

Шу кунгача қимиз ичиш учун узоққа — Қозоғистон ва Қирғизистон тоғларига чиқишга тўғри келар эди. Энди қимизни республикамиз марказидаги магазинлардан ҳам сотиб олишингиз мумкин. Тошкент сут комбинатида қимиз тайёрлаш йўлга қўйилган.

Корхонада ўрнатилган линия ҳар куни 10 тоннагача қимиз тайёрлаш қувватига эга. Лекин ҳозир бу агрегат қувватидан тўла фойдаланилмаяпти. Чунки кўпгина савдо ташкилотлари қимиз билан савдо қилишга ҳали тўла ихтисослашмаган. Тошкент шаҳар ижроия комитети савдо бошқармаси махсус қимиз дўконлари очиб қўйса, пойтахт меҳнаткашларини мамнун этган бўларди.

М. ЗАРИПОВ.

Пойтахтимиз кун сайин гўзаллашиб боряпти. Қад кўтараётган кўп қаватли маданий-маиший маъмурий бинолар унинг ҳуснига ҳусн қўшмоқда. Суратда: Охунбобоев майдонида фойдаланишга топширилган маъмурий бино.

М. НУРИДДИНОВ фотоси.

КИЧКИНТОЙЛАР УЧУН

Фарзандларимиз учун йил сайин кўплаб боғча ва яслилар қурилмоқда. Пойтахтимизда бу йил 3 минг 800 болага мўлжалланган болалар муассасалари вужудга келаяпти. Янгидан қад кўтараётган бу биноларда кичкинтойлар учун барча шароит муҳайё этилади.

Чилонзорда худди шундай бинолардан 280 ўринли болалар комбинати куни кеча фойдаланишга топширилди. Райониинг 11-Г, 12-Г секторларида яна иккита шундай бинога пойдевор ҳам қўйилди.

Яқин кунлар ичида Ленин районининг Сарикуль кўчасида яна бир боғча ишга туширилади. Ҳозир бу ерда пардозлаш ишлари тугалланмоқда. Куйбишев районида ҳам 280 ўринли болалар боғчаси қуриб битирилди. Эрта-индин бу ерда ҳам қувноқлар кулгуси янграйди.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

15 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 12.00 — **Дюймовочка** (болалар учун мультипликацион фильм), 12.35 — **Людвиг ван Бетховен** («Ажойиб кишилар ҳаёти» циклидан), 13.15 — **Ҳужжатли фильм.**

Ўзбек тилида: 13.25 — **Қизил галстук** тележурнали, 14.15 — **Шоир тақдири** (бадиий фильм), 18.00 — **Қизиқ ўйинлар** (болалар учун).

Рус тилида: 18.20 — **Телевизион янгиликлар,** 18.35 — **Концерт,** 19.00 — **Новости дня** киножурнали ва **Бадиий фильм.**

20.40 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.45 — **Оталар сўзи-ақлнинг кўзи** («Ёшлик» студияси), 21.35 — **Телевизион янгиликлар,** 21.50 — **Эдип** (катталар учун қўғирчоқ фильм), 22.05 — **Концерт.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе телестудияси эшиттиришлари.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Тракторчилар — «СПУТНИК» (кундуз соат 12, кеч 8 ва 10 да).

Скарамуш — САНЪАТ САРОЙИ, НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ИСКРА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Меҳрибон оила — «СПУТНИК» (кундуз соат 2, 4 ва кеч 6 да).

Нотаниш аёлнинг хати — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 8 ва 9.45 минутда).

Хор табақа (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кеч соат 7 яримда).

Кичик рицарлар — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА:

(кеч соат 9 да бошланади)

Скарамуш — «ФЕСТИВАЛЬ», ТЕЛЬМАН номли, НАВОИЙ номли.

Ҳоҳ ишонинг, ҳоҳ ишонманг — КАФАНОВ номли.

Чақириқ (1 ва 2-серия) — «ВАТАН».

Ниқоҳсиз туғилганлар — «1 МАЙ».

Бир йилнинг 9 куни — «УДАРНИК».

Мария — ПУШКИН номли.

Балет юлдузи — НАВОИЙ номли (кеч соат 10 яримда).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗДРАМКОМЕДИЯ ТЕАТРИДА

Самарқанд ва Ленинобод гастролларидан қайтиш муносабати билан

ҲИСОБОТ СПЕКТАКЛЛАРИ

15/VIII да — **Гули сиёҳ.**
16/VIII да — **Ишқинг билан.**
18/VIII да — **Катта концерт.**
19/VIII да — **Тошболта ошиқ.**
20/VIII да — **Гули сиёҳ.**
21/VIII да — **Ўғил уйлантириш.**

Касса эрталаб соат 11 дан очилади. Билетлар сотилмоқда.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

АБОНЕНТЛАР ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ШАҲАР ВОДОПРОВОД ТАРМОҚЛАРИ БОШҚАРМАСИ

ВОДОПРОВОД

ҚУРИЛМАЛАРИНИНГ

гарантияли

РЕМОНТИНИ БАЖАРАДИ

(ўз материалидан)

Слесарлар тегишли гувоҳнома билан таъминланган. Айрим узел ва деталларни ремонт қилиш учун қўлларида тасдиқланган калькуляция бўлади.

Заявка бериш учун адрес: Чехов кўчаси, 2-уй. Телефон 3-13-24.

Авария юз берганда 2-75-95-телефон орқали чақирилсин.

ЎЗБЕКИСТОН ССР «ГИДРОМЕТСЛУЖБА» БОШҚАРМАСИГА

инженер-қурувчи (техник назорат учун), **бухгалтер, экспедитор, русча машинисткалар, гараж механиги, шоферлар, авторемонтчи-слесарлар, бульдозерчи-экскаваторчи**

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Астрономия кўчаси, 31-уйда кадрлар бўлимига учрашилсин. Телефон 3-20-67.

ВОДОПРОВОД ТАРМОҚЛАРИ БОШҚАРМАСИГА

шоферлар, кранчилар, экскаваторчилар, тракторчи-бульдозерчилар, сантехника слесарлари, компрессорчи, электрогазосваркачилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чехов кўчаси, 2-уй. Телефон 2-76-03, 2-89-82.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, Редактор ўринбосарлари — 25885, 26232. Масъул секретарь — 34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 31936. Партия турмуши, Саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 10645 Индекс 64969. Нашр. № 1826.